



Adviesrapport accreditatie

hbo-masteropleiding
Bekkenfysiotherapie
Deeltijd

SOMT

Adviesrapport accreditatie

hbo-masteropleiding Bekkenfysiotherapie

Deeltijd

CROHO: 70100

SOMT

Hobéon Certificering b.v.

Datum:

16 juni 2011

Auditteam:

Drs. G.J. Stoltenborg
Prof. Dr. M. van Kampen
Drs. I. van Zon-Rabelink
G.H. van Nie

Secretaris:

Drs. G.W.M.C. Broers

INHOUDSOPGAVE

DEEL 1	1
1. MANAGEMENT SAMENVATTING	1
1.1. INTEGRAAL ADVIES	1
1.2. SAMENVATTENDE BEOORDELING	1
2. INLEIDING	5
3. KARAKTERISTIEK VAN DE OPLEIDING	7
4. VORIGE ACCREDITATIE	11
DEEL 2	13
5. ONDERWERPEN EN FACETTEN NVAO-ACCREDITATIEKADER	13
1. Doelstellingen opleiding	13
Facet 1.1. Domeinspecifieke eisen	13
Facet 1.2. Niveau: master	15
Facet 1.3. Oriëntatie hbo	17
2. Programma	18
Facet 2.1. Eisen hbo	18
Facet 2.2. Relatie tussen doelstellingen en inhoud programma	21
Facet 2.3. Samenhang programma	23
Facet 2.4. Studielast	25
Facet 2.5. Instroom	26
Facet 2.6. Duur	27
Facet 2.7. Afstemming tussen vormgeving en inhoud	28
Facet 2.8. Beoordeling en toetsing	30
3. Inzet van personeel	32
Facet 3.1. Eisen hbo	32
Facet 3.2. Kwantiteit personeel	33
Facet 3.3. Kwaliteit personeel	34
4. Voorzieningen	36
Facet 4.1. Materiële voorzieningen	36
Facet 4.2. Studiebegeleiding	37
5. Interne kwaliteitszorg	38
Facet 5.1. Evaluatie resultaten	38
Facet 5.2. Maatregelen tot verbetering	40
Facet 5.3. Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld	41
6. Resultaten	42
Facet 6.1. Gerealiseerd niveau	42
Facet 6.2. Onderwijsrendement	45
6. OORDEELSCHEMA	47
7. BIJLAGEN	49
BIJLAGE I	Programma en gesprekspartners
BIJLAGE II	Kwantitatieve gegevens van de opleiding
BIJLAGE III	Curricula Vitae en onafhankelijkheidsverklaringen auditoren
BIJLAGE IV	Werkwijze, beoordelingsprocedure en beslisregels
BIJLAGE V	Geraadpleegde documenten

Algemene gegevens

Naam van de instelling: Stichting Opleidingen Musculoskeletale Therapie (SOMT)
Naam van de opleiding: hbo-master Bekkenfysiotherapie
Varianten van de opleiding: Deeltijd
Locatie van de opleidingen: Amersfoort

Naam VBI: Hobéon Certificering b.v.
Datum visitatie: 18 mei 2011
Datum adviesrapport: juni 2011

Beoordelingskader

Het bij het onderzoek gehanteerde beoordelingskader is het 'Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Nederland' (14 februari 2003).

Samenstelling auditteam

Het auditteam bestond uit de volgende personen:

- **Drs. G.J. Stoltenborg, voorzitter**, is senior adviseur bij de Hobéon Groep b.v., heeft specifieke deskundigheid op het gebied van kwaliteitszorg en ruime ervaring als lead-auditor in het hbo bij zowel bekostigde als niet-bekostigde instellingen.
- **Prof. dr. M. van Kampen, vakdeskundige**, is hoogleraar op het terrein van Revalidatiewetenschappen binnen de Faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen aan de KU Leuven.
- **Drs. I. van Zon-Rabelink, werkvelddeskundige**, is werkzaam in het Medisch Spectrum Twente als algemeen gynaecoloog, met als aandachtsgebied verzakkingsklachten, incontinentieproblemen en seksuele klachten.
- **G. H. van Nie, studentlid**, is praktiserend manueel therapeut en volgt de masteropleiding Specialized Physiotherapy (Manuele Therapie) aan Hogeschool Avans Plus in Breda.
- **Drs. G.W.M.C. Broers, secretaris**, is werkzaam bij Hobéon Certificering.

DEEL 1

1. MANAGEMENT SAMENVATTING

1.1. Integraal advies

Hobéon Certificering adviseert de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) de hbo-masteropleiding Bekkenfysiotherapie, verzorgd door de SOMT, Croho nummer 70100, in de variant deeltijd te accrediteren.

Dit advies wordt in het voorliggende rapport gefundeerd.

1.2. Samenvattende beoordeling

Hobéon Certificering baseert het advies tot accreditatie van de hbo-opleiding Bekkenfysiotherapie (hierna ook wel aan te duiden als BFT) op de volgende overwegingen.

Algemeen beeld

Het auditteam is van oordeel, dat de SOMT met deze opleiding aansluit bij de behoefte die er in het werkveld bestaat aan deze opleiding op het raakvlak van paramedische- en medische zorg. Het betreft een masteropleiding die zich kenmerkt door een voornamelijk vrouwelijke groep studenten; het aantal mannelijke bekkenfysiotherapeuten is beperkt. Een sterk punt van de opleidingen die de SOMT aanbiedt, waaronder de master Bekkenfysiotherapie, is de goede relatie met het werkveld. In dit verband moet verder opgemerkt worden dat SOMT initiatieven neemt om haar locatie in Amersfoort uit te bouwen tot een expertisecentrum voor de paramedische zorg. Lokaliteiten zijn daarvoor geworven.

De door het auditteam gesproken representanten van de opleiding, waaronder management en docenten zijn op een professionele wijze bezig met hun vak waarbij, zoals wij in een eerdere rapportage aangaven (master Manuele Therapie, maart 2011) de 'neuzen' in de richting gaan van verdere professionalisering van de sector en toenemende 'verwetenschappelijking' van de vakgebieden die SOMT aanbiedt.

Onderwerp Doelstellingen opleiding: voldoende

Het oordeel van het auditteam over alle facetten van dit onderwerp is positief. De volgende overwegingen hebben tot dat oordeel geleid.

Het beroepsprofiel en de daarvan afgeleide opleidingskwalificaties zijn in nauw overleg met het beroepenveld geformuleerd. Het beroepenveld bestaat dan uit vertegenwoordigers uit de paramedische en de medische sector. Door de goede banden van de SOMT met het werkveld, is deze opleiding in staat om nieuwe ontwikkelingen in het vakgebied snel op te nemen in het curriculum.

Het auditteam merkt op dat deze masteropleiding beschouwd kan worden als een specialisme van de reguliere hbo-bachelor opleiding Fysiotherapie. De masteropleiding Bekkenfysiotherapie is voor de meeste instromende studenten een vervolg op de bachelor opleiding Fysiotherapie. Aan de hand van de Dublin Descriptoren is duidelijk dat de opleiding Bekkenfysiotherapie uitstijgt boven het niveau van een hbo-bacheloropleiding.

Alle facetten van het onderwerp “Doelstellingen opleiding” worden als goed beoordeeld, wat de kwalificatie ‘goed’ voor dit onderwerp rechtvaardigt. Dit wordt als ‘extra aantekening’ bij het oordeel toegevoegd¹.

Onderwerp Programma: voldoende

Het oordeel van het auditteam over alle facetten van dit onderwerp is positief. De volgende overwegingen hebben tot dat oordeel geleid.

Er is sprake van een beroepsgericht programma dat de student in de gelegenheid stelt de door het beroepenveld vereiste kwalificaties te behalen. Het curriculum biedt aansluiting op de hbo-bachelor opleiding Fysiotherapie.

Bij het concreet vormgeven van het studieprogramma is het beroepenveld betrokken geweest. Studenten zijn op de hoogte van de (tussentijdse) kwalificatie eisen die de verschillende curriculumonderdelen aan hen stellen. Van belang is om hier op te merken dat de opleiding beschikt over een breed spectrum van gastdocenten die over gespecialiseerde kennis beschikken van delen van het vakgebied. De terminologie ‘breed spectrum’ heeft betrekking op de herkomst van de gastdocenten uit zowel de paramedische en medische hoek.

In het studieprogramma staan zowel de theorie als praktijk centraal. Er is hierbij sprake van tweerichtingsverkeer: de theorie beïnvloedt de praktijk en, omgekeerd beïnvloedt de praktijk de theoretische kennis die de student verwerft. Zo krijgen studenten uitgebreid de gelegenheid hun vaardigheden te oefenen. Praktijk gerelateerde opdrachten maken dan ook deel uit van het didactisch concept van de opleiding naast werkcolleges, zelfstudie en patiëntbehandeling.

Kenmerkend voor de masteropleidingen die de SOMT aanbiedt is het toegepast onderzoek dat studenten moeten uitvoeren. Zo worden zij getraind argumenten aan te dragen voor de door hen geformuleerde diagnostiek en de daaropvolgende klinische redenering en de therapie.

De opleiding zorgt ervoor dat het programma studeerbaar is voor alle instromende studenten, in de regel praktiserende fysiotherapeuten en bekkenfysiotherapeuten, en dat de studielast evenwichtig is verdeeld.

Op basis van door het auditteam bestudeerde toetsen kan geconcludeerd worden dat de opleiding toetst op een voldoende valide en betrouwbare manier, zowel formatief als summatief, of de studenten de (deel)competenties verworven hebben. Docenten hebben training gevolgd in het maken van toetsvragen.

Onderwerp Inzet van personeel: voldoende

Het oordeel van het auditteam over alle facetten van dit onderwerp is positief. De volgende overwegingen hebben tot dat oordeel geleid.

Het docententeam beschikt over ruime werkervaring, i.c. de meeste docenten zijn nog werkzaam in de relevante beroepspraktijk. Zij blijken op de hoogte van de actuele ontwikkelingen in het veld van de bekkenfysiotherapeut en verwante vakgebieden.

De docenten zijn tevreden over hun werk en de tijd die zij daarvoor krijgen en de studenten zijn tevreden over de bereikbaarheid van hun docenten. Het docententeam vertegenwoordigt een voldoende niveau om deze masteropleiding te verzorgen, aangevuld met een omvangrijk aantal gastdocenten. Het hoofd van de opleiding houdt daar onder andere via de functionerings- en beoordelingsgesprekken goed zicht op. Studenten zijn tevreden over de inhoudelijke deskundigheid en de didactische kwaliteiten van de docenten.

¹ Zie voor de beslisregels ‘extra aantekening’: bijlage IV.

Onderwerp Voorzieningen: voldoende

Het oordeel van het auditteam over beide facetten van dit onderwerp is positief. De volgende overwegingen hebben tot dat oordeel geleid.

De ruimtelijke en materiële voorzieningen voor het binnen schools programma zijn prima in orde. Voor het raadplegen van literatuur en databanken kunnen de studenten terecht bij de bibliotheek van de VU Brussel. De voorzieningen voor het praktisch onderwijs, vindt het auditteam uitstekend. Studenten en docenten zijn ook tevreden over de faciliteiten van deze opleiding.

De studiebegeleiding en informatievoorziening zijn in orde en verlopen naar wens van de studenten.

Het facet "Materiële voorzieningen" wordt als goed beoordeeld wat de kwalificatie 'goed' voor dit onderwerp rechtvaardigt. Dit wordt als 'extra aantekening' aan het oordeel toegevoegd².

Onderwerp Interne Kwaliteitszorg: voldoende

Het oordeel van het auditteam over alle facetten van dit onderwerp is positief. De volgende overwegingen hebben tot dat oordeel geleid.

De SOMT en daarmee deze opleiding beschikt over een werkend mechanisme voor kwaliteitszorg. De verschillende instrumenten voor het evalueren onder studenten, personeel, alumni en werkveld zet de opleiding zoals het hoort regelmatig in. Het auditteam constateert dat de opleiding verbeteringsgericht is en er in de afgelopen jaren belangrijke verbeteringen zijn doorgevoerd. Met alle betrokkenen bij de opleiding overlegt de opleiding regelmatig over de kwaliteit van de opleiding waarbij het management uiteindelijk beslist om verandering door te voeren.

Drie facetten van het onderwerp "Interne Kwaliteitszorg" worden als goed beoordeeld voor deze opleiding, wat de kwalificatie 'goed' voor dit onderwerp rechtvaardigt. Dit wordt als 'extra aantekening' aan het oordeel toegevoegd³.

Onderwerp Resultaten: voldoende

Het oordeel van het auditteam over beide facetten van dit onderwerp is positief. De volgende overwegingen hebben tot dat oordeel geleid.

De door het auditteam bestudeerde producten van studenten laten de studenten zien, dat zij praktijkgericht onderzoek kunnen uitvoeren. Wij merken in dit verband op dat het auditteam alleen werkstukken van deze master heeft kunnen bestuderen die geschreven zijn door studenten van de eenjarige masteropleiding. Er waren ten tijde van de audit nog geen eindwerkstukken beschikbaar van studenten die de volledige opleiding hebben afgerond (zie hierna).

De rendementcijfers die thans beschikbaar zijn, laten een positief beeld zien. Er zijn, zoals hiervoor aangegeven, nog geen studenten die de driejarige variant van de masteropleiding hebben voltooid.

² Zie voor de beslisregels 'extra aantekening': bijlage IV

³ Zie voor de beslisregels 'extra aantekening': bijlage IV

2. INLEIDING

Functie van het rapport

Het onderhavige rapport bevat het advies aan de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) dat door Hobéon Certificering als Visiterende en Beoordelende Instantie is opgesteld ten behoeve van de accreditatie van de opleiding hbo-master Bekkenfysiotherapie, verzorgd door de SOMT, Croho nummer: 70100. De opleiding wordt aangeboden in de variant deeltijd.

De basis voor het onderzoek van Hobéon Certificering werd gevormd door de Management Review en de daarbij behorende onderliggende documenten. Het bij het onderzoek gehanteerde beoordelingskader is het 'Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Nederland' (14 februari 2003).

De audit

De audit heeft plaatsgevonden op 18 mei 2011. Het programma van de audit is opgenomen in Bijlage I.

Het auditteam werd gevormd door mevrouw Van Kampen en Van Zon-Rabelink en de heren Stoltenborg, Van Nie en Broers. De in dit team aanwezige expertise is in onderstaand schema zichtbaar.

	werkveld	vak/ discipline	onderwijs	kwaliteits- zorg/audit	student- perspectief
Drs. G.J. Stoltenborg, voorzitter senior adviseur Hobéon					
I. Van Zon-Rabelink werkvelddeskundige, gynaecoloog					
Prof. Dr. M. van Kampen, vakdeskundige, docent K.U. Leuven					
H. van Nie, student Student Avans, masteropleiding Manuele therapie					
Drs. G. W.M.C. Broers, secretaris					

Wij merken op dat de beoordeling van deze opleiding deel uit maakt van de beoordeling van twee door de SOMT aangeboden masteropleidingen: Manueel Therapie en Bekkenfysiotherapie. Hobéon Certificering beoordeelt zoveel mogelijk facetten en onderwerpen uit het NVAO-beoordelingskader, op een zo hoog mogelijk aggregatieniveau. Specifieke aspecten die per opleiding afzonderlijk en zelfstandig zijn beschreven, worden telkens op dat niveau beoordeeld. Door de gemeenschappelijke aspecten slechts éénmalig op 15 maart 2011 te beoordelen, op het niveau waarop ze worden aangestuurd en geborgd, wordt de accreditatielast voor het opleidingsniveau beperkt. Voor deze rapportage betekent dit dat bij verschillende facetten tekstpassages identiek zijn aan de bevindingen zoals beschreven in het rapport betreffende de master Manuele Therapie van SOMT (maart, 2011).

3. KARAKTERISTIEK VAN DE OPLEIDING

De SOMT is een opleidingsinstituut, gevestigd in Amersfoort, met bijna 40 jaar ervaring op het terrein van het opleiden in de paramedische sector. De SOMT biedt hbo-masters aan op de terreinen Manuele Therapie, Bekkenfysiotherapie, Sportfysiotherapie en Fysiotherapie in de Geriatrie.

De SOMT heeft een algemeen directeur die verantwoordelijk is voor het inhoudelijke en financiële beleid van de organisatie. Daarnaast kent de SOMT een Divisie Onderwijs, Onderzoek en Kwaliteitszorg, een Afdeling Long Life Learning, een Afdeling Didactische Werkvormen en een Divisie Bedrijfsvoering.

Historie, aanleiding voor deze beoordeling

Een korte historische schets van deze opleiding is hier op zijn plaats. Bij besluit van 23 juni 2006 heeft de NVAO de opleiding Bekkenfysiotherapie van het Erasmus Medisch Centrum positief beoordeeld in het kader van een aanvraag om een Toets nieuwe opleiding. Met ingang van 1 september 2007 heeft de SOMT deze opleiding geheel overgenomen. Aanvullend heeft de SOMT op 21 mei 2008 aanvullende informatie gestuurd naar de NVAO rond de voorzieningen. In een brief van 23 juni 2008 aan de directeur van de SOMT bericht de NVAO dat zij de opleiding positief accrediteert.

De hbo-masteropleiding Bekkenfysiotherapie van het Erasmus Medisch Centrum was een vierjarige deeltijdopleiding, samengesteld uit een sinds 2003 aangeboden driejarige opleiding Erasmus Opleiding Bekkenfysiotherapie én een extra jaar waarin aandacht werd besteed aan wetenschappelijk onderzoek en studenten een onderzoeksstage volgden. Het was de bedoeling dat het wetenschappelijk deel op termijn geïntegreerd zou worden in de opleiding en vanaf het eerste studiejaar deel zou uitmaken van het curriculum.

Om studenten die zich via de toenmalige driejarige Erasmus Opleiding Bekkenfysiotherapie of op grond van EVC's als bekkenfysiotherapeut hadden geregistreerd de gelegenheid te geven een masteropleiding te volgen, werd het extra jaar als 'kopstudie' aangeboden. Aanvankelijk zouden dan de Erasmus Opleiding Bekkenfysiotherapie, de mastervariant ervan én de 'kopstudie' naast elkaar blijven bestaan.

De vierjarige opleiding van het Erasmus Medisch Centrum is overgenomen door de SOMT. Na overname heeft SOMT besloten om deze opleiding aan te bieden als één masteropleiding. Het mastercurriculum Bekkenfysiotherapie bij de SOMT is gestart in het studiejaar 2009-2010. Het eerste cohort studeert naar verwachting af in 2012.

Na overleg met en op advies van de NVAO vraagt de SOMT heraccreditatie aan voor het aangepaste mastercurriculum Bekkenfysiotherapie. Het voorliggende rapport is een weergave van de beoordeling van deze opleiding die tot accreditatie van de hbo-masteropleiding Bekkenfysiotherapie moet leiden.

Opleidingsprofiel

De opleiding is een specialisme binnen fysiotherapie en richt zich op gezondheidsproblemen die gerelateerd zijn aan functiestoornissen van het onderste deel het lichaam, in het bijzonder de lage rug, de bekkenregio. De bekkenfysiotherapeut richt zich op vrouwen, kinderen en mannen waarbij zij bij klachten rond het bekken/de lage rug nauw samenwerken met huisartsen en specialisten.

De opleiding maakt gebruik bij het vormgeven van de opleiding van het beroepscompetentieprofiel van de Nederlandse Vereniging voor Fysiotherapie bij Bekkenproblematiek en Pré- en Postpartum gezondheidszorg. De internationale component is geborgd via het CanMEDS 2005 Physician Competency Framework.

Beroepenveld

Karakteristiek voor de masteropleidingen die SOMT aanbiedt is hun zeer nauwe verwevenheid met de beroepspraktijk. Dit geldt dus ook voor Bekkenfysiotherapie. De meeste docenten zijn afkomstig uit de praktijk. De werkveldcommissie die de opleiding adviseert en de gastdocenten die de opleiding aantrekt, hebben hun wortels in de beroepspraktijk en in de wetenschap. De studenten zijn rechtstreeks afkomstig uit de praktijk waar zij vaak werkzaam zijn als fysiotherapeut.

Nieuwe ontwikkelingen in het vakgebied zelf en hieraan gerelateerde vakgebieden (gynaecologie, urologie, gastro-enterologie, etc.), worden snel opgepakt en, indien nodig, in het curriculum verwerkt.

Er zijn thans in Nederland ongeveer 450 bekkenfysiotherapeuten werkzaam, waarvan 70 beschikken over een masterachtergrond. Hoewel het streven binnen de beroepsvereniging is om het aantal masteropgeleide bekkenfysiotherapeuten te vergroten, wil zij er niet toe overgaan dit verplicht te stellen voor alle beroepsbeoefenaren. Zo voorkomt men dat veel oudere bekkenfysiotherapeuten alsnog gedwongen worden een masteropleiding te volgen terwijl zij over niet al te lange tijd een punt achter hun carrière zetten.

Duur opleiding

SOMT biedt de masteropleiding Bekkenfysiotherapie aan in een eenjarig- en een driejarig curriculum. Laatstgenoemde sluit aan op de hbo-bacheloropleiding Fysiotherapie en heeft een omvang van 90 EC. De eenjarige masteropleiding Bekkenfysiotherapie is uitsluitend toegankelijk voor geregistreerde bekkenfysiotherapeuten en omvat 40 EC. Via een EVC-procedure krijgen zij vrijstelling voor een deel van het onderwijsprogramma van ten hoogste 50 EC. SOMT bouwt met ingang van september 2011 de eenjarige master Bekkenfysiotherapie om naar een tweejarige masteropleiding. Het aantal EC blijft dan 40.

Programma

Binnen het studieprogramma staat de praktijk/casuïstiek centraal. Steeds legt de opleiding daarbij een relatie tussen de theorie en de praktijk en worden problemen uit de praktijk besproken op de opleiding waarbij docent en student gebruik maken van actuele vakliteratuur. Het accent ligt op het ontwikkelen van competenties binnen de beroepsrol van specialist en beroepsontwikkelaar. Er is sprake van een modulaire opbouw van het curriculum met aandacht voor studieonderdelen uit de disciplines gynaecologie, seksuologie, gastro-enterologie en urologie.

Een belangrijk kenmerk van het studieprogramma is de hoge mate van zelfstudie en zelfsturing door de student. Er is sprake van werkgroepsbijeenkomsten, practica, hoorcolleges en zelfstudie als werkvormen. De door de opleiding gebruikte vakliteratuur is omvangrijk; er is een onderscheid te maken tussen meer algemeen georiënteerde literatuur en gespecialiseerde, op een onderwerp toegesneden literatuur.

Vaardigheden staan, naast vakinhoudelijke kennis en onderzoek, centraal binnen deze opleiding. Studenten krijgen dan ook ruim de gelegenheid om specifieke handelingen te verrichten onder begeleiding.

Onderzoeksomgeving

De voorzieningen zijn ruim bemeten en nadrukkelijk gericht op toekomstige ontwikkelingen. Zo ontwikkelt SOMT een kennis-/expertisecentrum ('Center of Excellence') op o.a. het terrein van Bekkenfysiotherapie. SOMT kent een Afdeling Onderzoek waarbinnen men onderzoek initieert, opzet en uitvoert. Het hoofd van de afdeling is verantwoordelijk voor het ontwikkelen en in stand houden van nationale en internationale netwerken op voor de SOMT relevante terreinen.

International referentie

De SOMT heeft nadrukkelijk ambities om zich in internationaal verband verder te profileren. Zo zijn er uitgebreide contacten met de Vrije Universiteit Brussel en werkt SOMT samen met kennis-/onderzoeksinstituten in Australië, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten. SOMT heeft een aantal doelstellingen geformuleerd waarom zij deze internationale component binnen haar opleiding belangrijk vindt. Docenten uit België verzorgen lessen in Nederland, en omgekeerd.

Studentenpopulatie

De studentenpopulatie bestaat veelal uit fysiotherapeuten met een eigen praktijk of bekkenfysiotherapeuten die zich verder willen bekwamen.

4. VORIGE ACCREDITATIE

Zoals eerder aangegeven, is de opleiding Bekkenfysiotherapie in 2008 positief beoordeeld door een auditteam/panel van de NVAO. Dit positief oordeel kwam tot stand na een beoordeling (Toets Nieuwe Opleiding) door een auditteam van de masteropleiding Bekkenfysiotherapie van het Erasmus Medisch Centrum. Zoals eerder aangegeven is deze opleiding in zijn geheel overgenomen door de SOMT. Wij geven hierna een korte beschrijving van de bevindingen van het auditteam dat de opleiding van het Erasmus Medisch Centrum heeft beoordeeld.

De opleiding was, zoals het toenmalige panel vaststelde, vooral gericht op het opleiden van praktiserende bekkenfysiotherapeuten (zie hierna). Van hen wordt/werd steeds meer verwacht dat zij in staat zijn om veldonderzoek uit te voeren dat gericht is op het handhaven of verhogen van de kwaliteit van de beroepsuitoefening. Beroepsbeoefenaren moeten daartoe zijn toegerust en daarom beschikken over onderzoekscompetenties. Doordat het een deeltijdopleiding betrof voor studenten die al in een fysiotherapiepraktijk werkzaam waren, constateerde het panel dat de relatie tussen opleiding en praktijk '...heel nauw' was. De contacturen bevatten een belangrijke praktijkcomponent.

Het studieprogramma was competentiegericht opgezet waarbij de didactische uitgangspunten van de opleiding duidelijk naar voren kwamen. Het leerlijnenoverzicht liet zien dat de beoogde eindkwalificaties werden afgedekt door de inhoud van het curriculum. Het programma kende een aantal accenten, verspreid over de verschillende studie jaren. Het panel was van mening dat het opnemen van een module 'onderzoek' de samenhang binnen het curriculum verder vergroot (ten tijde van de audit werd dit studieonderdeel nog apart aangeboden in het laatste studiejaar).

Studenten werden 'intensief' gecoacht waardoor de opleiding mogelijke studieproblemen in een vroegtijdig stadium kon signaleren. De groep studenten kwalificeerde het panel als 'zeer gemotiveerd' die een, naar eigen zeggen 'pittig' programma' volgden.

De opleiding gaf aansluiting op de bacheloropleiding Fysiotherapie. Afgestudeerden die veel ervaring hadden in de bekkenfysiotherapiepraktijk, werden in de gelegenheid gesteld om via een EVC procedure in te stromen in de 'kopstudie'. Studenten die aan de voorwaarden voldeden, hoefden de Erasmus Opleiding Bekkenfysiotherapie niet te volgen.

Het personeel van de opleiding was van voldoende kwaliteit: zij waren in staat een verbinding te leggen van de theorie naar de praktijk. Daarnaast betrof het docenten die zelf als bekkenfysiotherapeut werkzaam waren. Het aantal docenten was aan de maat.

De opleiding vond voor een groot deel plaats op afstand maar, zo constateerde het panel, er waren voldoende mogelijkheden door de opleiding ingebouwd om de studievoortgang van de studenten te volgen en hen te begeleiden. Informatievoorziening vond vooral langs digitale weg plaats.

DEEL 2

5. ONDERWERPEN EN FACETTEN NVAO-ACCREDITATIEKADER

1. Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Domeinspecifieke eisen

- | |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none">▪ De eindkwalificaties van de opleiding sluiten aan bij de eisen die door (buitenlandse) vakgenoten en de beroepspraktijk gesteld worden aan een opleiding in het betreffende domein (vakgebied/discipline en/of beroepspraktijk) |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Oordeel: goed

Het oordeel van het auditteam is gebaseerd op onderstaande overwegingen.

Overwegingen

Beroepsprofiel

De opleiding master Bekkenfysiotherapie leidt studenten op tot specialisten op het terrein van '...functiestoornissen en bewegend disfunctioneren van het bekken-, buik—en bekkenbodembodemgebied'. Centraal in de opleiding staan competenties gericht op screening, diagnostiek, therapie en preventie bij klachten in genoemde lichaamsdelen. Van belang zijn hierbij een professionele houding, gecombineerd met empathie en integriteit met gepaste afstandelijkheid. De competenties zijn gericht op/zo geformuleerd dat samenwerken met andere (para)medische beroepsbeoefenaren vanzelfsprekend is. Verder zijn zij gericht op het adviseren van cliënten/patiënten, collega's en andere betrokken partijen rond het domein bekkenfysiotherapie.

De opleiding maakt gebruik van/is sterk geïnspireerd op de competenties zoals deze beschreven zijn in het Beroepscompetentieprofiel Bekkenfysiotherapeut van de Nederlandse Vereniging voor Fysiotherapie bij Bekkenproblematiek en Pré- en Postpartum Gezondheidszorg (2008) en The CanMEDS 2005 Physician Competency Framework. In het functieprofiel zijn de eindkwalificaties van de opleiding duidelijk beschreven. Het auditteam constateert dat het goed mogelijk is om op basis van het profiel en de set eindkwalificaties de individuele doelstellingen per opleidingsdeel af te leiden evenals een adequaat vormgegeven curriculum.

Concreet onderscheidt het profiel vier beroepsrollen voor de bekkenfysiotherapeut: specialist, beroepsontwikkelaar, professioneel leider en adviseur. Voor deze vier rollen zijn verschillende eindkwalificatie geformuleerd. Uit de documentatie blijkt, dat de opleiding zich conformeert aan alle in het competentieprofiel opgesomde kwalificaties. Het auditteam heeft bij de bestudering van het profiel en de eindkwalificaties ook gelet op het masterniveau ervan. Dit leidt tot de vaststelling dat er sprake is van een beroepscompetentieprofiel dat wat niveau betreft uitsteekt boven dat van een bacheloropleiding (zie hierna).

Het auditteam heeft gesproken met vertegenwoordigers van de divisie Onderwijs, Onderzoek en Kwaliteitszorg (OOK), in het bijzonder met de verantwoordelijken voor de onderzoekscomponent binnen de opleiding. Hierbij is het beeld ontstaan dat OOK een belangrijke rol speelt bij de wisselwerking tussen onderzoek en de inhoud van de opleiding. Concreet: het onderzoek staat ten dienste van het verder vormgeven en, waar nodig, verbeteren van de opleidingen die SOMT aanbiedt.

Internationale component

Het toetsen van het profiel aan internationale normen op dit terrein is beperkt mogelijk. Het aantal Europese opleidingen op dit terrein en op dit niveau is zeer beperkt. Met behulp van de International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) beschrijft de opleiding gezondheidsproblemen en analyseert deze. Verder conformeert de opleiding zich aan de door de International Continence Society (ICS) en de International UroGynaecological Association (IUGA) voorgestelde terminologie. Opgemerkt wordt dat er binnen het ICS een onderwijscommissie functioneert met als doel om te komen tot een internationale standaard op het terrein van opleidingen op het terrein van gynaecologie en urologie.

Het auditteam stelt in dit verband vast dat de opleiding zich waar mogelijk baseert op internationaal onderzoek/internationale publicaties. Daar waar omissies optreden, worden deze aangevuld met eindkwalificatie zoals geformuleerd in het Nederlandse beroepscompetentieprofiel. Ook is duidelijk (zie de naamgeving van de genoemde organisaties) dat de opleiding zich bevindt op het snijvlak van verschillende disciplines. Een schoolvoorbeeld van een interdisciplinair vakgebied/vormgegeven opleiding die terugkomt in de set eindkwalificatie, de doelstellingen en de inhoud van de opleiding.

Validatie door het beroepenveld

Het auditteam stelt vast dat deze opleiding in feite niet kan bestaan zonder goede contacten met het beroepenveld. Concreet: het vakgebied verandert snel, de opleiding moet nieuwe ontwikkelingen snel in het curriculum verwerken. De doelgroep is (te) kritisch om met minder genoegen te nemen. Bekkenfysiotherapeuten kennen elkaar, hebben zelf contact met (para)medische beroepsbeoefenaren en verwachten van de SOMT, i.c. de hbo- masteropleiding Bekkenfysiotherapie dat het verantwoordelijk management en de docenten goed op de hoogte zijn van de laatste ontwikkelingen. De opleiding is zich hiervan bewust, getuige haar goede contacten met het werkveld en de lijst met meer dan 50 gastdocenten (zie onderwerp 3).

Facet 1.2. Niveau: master

- | |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none">▪ De eindkwalificaties van de opleiding sluiten aan bij algemene, internationaal geaccepteerde beschrijvingen van de kwalificaties van een master |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Oordeel: goed

Het oordeel van het auditteam is gebaseerd op onderstaande overwegingen.

Overwegingen

Masterniveau

Het auditteam constateert, dat de opleiding goed heeft nagedacht over de wijze waarop zij het masterniveau van de afgestudeerden borgt. De opleiding heeft een vergelijking gemaakt tussen de beroepscompetenties en de Dublin Descriptoren en uitgewerkt hoe de studenten zich de vereiste kennis en vaardigheden eigen kunnen maken. Daarmee toont de opleiding aan dat de eindkwalificaties aansluiten bij de kwalificaties van een master.

Zoals in het vorige facet aangegeven, stijgen de eindkwalificaties van deze masteropleiding uit boven die van een bachelor opgeleide afgestudeerde (in de regel de fysiotherapeut). Dit blijkt bijvoorbeeld al uit het gebruik van kwalificaties zoals: complexe gezondheidsproblemen, *evidence based practice* toe te passen, uitkomsten uit wetenschappelijk onderzoek kritisch op waarde te schatten.

De Dublin Descriptoren

Uit de documentatie blijkt dat de bekkenfysiotherapeut ook een rol speelt bij de uitwerking/implementatie van wetenschappelijk onderzoek. Zo is de afgestudeerde niet alleen in staat om de uitkomsten uit wetenschappelijk onderzoek op hun waarde te schatten, innovaties daaruit voortvloeiend te implementeren (eindkwalificatie No: 9), om eigen expertise met collega's te delen en met hen te bediscussiëren (eindkwalificatie No: 13) maar ook om actuele ontwikkelingen op het vakgebied bij te houden en op hun waarde te schatten (eindkwalificatie No: 11).

Het masterniveau blijkt verder uit de oordeelsvorming en het autonoom kunnen nemen van beslissingen door de afgestudeerde master. Centraal hierbij staat het klinisch kunnen redeneren en het kunnen beargumenteren van een behandelwijze in de richting van andere (para)medische beroepsbeoefenaren.

Het auditteam merkt op dat binnen de opleiding de Dublin Descriptor rond communicatie een belangrijke rol vervult. De afgestudeerde master moet zowel met patiënten als met collega's kunnen communiceren. Zoals hiervoor aangegeven moet hij zijn handelwijze kunnen verantwoorden en het 'waarom' van een behandeling kunnen uitleggen aan een patiënt. De Dublin Descriptor die hierna verwijst zit verweven door het hele programma.

Kennis en inzicht beschrijft de opleiding uitgebreid in zes eindkwalificaties die gerubriceerd staan onder: Rol van specialist. Het betreft kennis en inzicht op de terreinen: orthopedie, gastro-enterologie, urologie, gynaecologie, obstetrie en seksuologie. De master bekkenfysiotherapeut onderscheidt zich van de bachelor fysiotherapeut door zijn grotere specialistische kennis van aan het bekken(bodem) gerelateerde domein en zijn capaciteiten wat betreft communicatie en toegepast onderzoek.

Het *evidence based* handelen vormt een centraal punt binnen de opleiding. Concreet: de afgestudeerde hbo-master dient te oordelen en handelen op basis van inzichten die wetenschappelijk gefundeerd zijn. Daarbij is deze tevens in staat om zijn *eigen* handelen te beoordelen.

Wat betreft zijn behandelen van de patiënt is de afgestudeerde master bekkenfysiotherapeut in staat om een rationele afweging te maken in zijn oordeel over een pathologie bij de patiënt. Van belang is hier op te merken dat de opleiding daarnaast gebruik maakt van gastdocenten die studenten een breder, interdisciplinaire blik geven op hun eigen vakgebied en aanpalende terreinen. Dit vergroot hun oordeelsvermogen.

Wat betreft de leervaardigheden concludeert het auditteam dat de opleiding zich kenmerkt door zelfstudie. Kernbegrippen hierbij zijn: verantwoordelijkheid en zelfsturing. Daarbij is gekozen voor een patiëntgeoriënteerde aanpak waarbij gebruik wordt gemaakt van ICT-voorzieningen. Op deze wijze bevordert de opleiding een houding bij de student van levenslang leren, naar de mening van het auditteam een essentiële voorwaarde om ontwikkelingen op het vakgebied blijvend bij te houden.

Onderzoekscomponent binnen de opleiding

Wat betreft de onderzoekscomponent binnen de opleiding is het auditteam gebleken dat een hbo-master afgestudeerde niet zelfstandig wetenschappelijk onderzoek moet doen. Wel is er sprake van integratie van toegepast wetenschappelijk onderzoek in het curriculum. Studenten formuleren in afstemming met hun begeleider onderzoeksvragen en zijn vervolgens in staat om onder begeleiding bijvoorbeeld binnen hun eigen werksetting praktisch onderzoek uit te voeren. De afgestudeerde hbo-master moet wel, zoals eerder aangegeven, in staat zijn om wetenschappelijke artikelen te lezen en op waarde te schatten voor de eigen praktijk. Zo is er dus sprake van basiswetenschappelijke kennis. Hiermee onderscheidt de hbo master zich van een wo master. Laatstgenoemde moet zelfstandig wetenschappelijk onderzoek kunnen uitvoeren. Een hbo-master kan hierbij optreden als onderzoeksassistent.

Facet 1.3. Oriëntatie hbo

- De eindkwalificaties van de opleiding zijn mede ontleend aan de door (of in samenspraak met) het relevante beroepenveld opgestelde beroepsprofielen en/of beroepscompetenties
 - Een hbo-master heeft de kwalificaties voor het niveau van zelfstandig en/of leidinggevend beroepsbeoefenaar in een beroep of spectrum van beroepen, dan wel het niveau van functioneren in een multidisciplinaire omgeving waarin een hbo-opleiding vereist is of dienstig is

Oordeel: goed

Het oordeel van het auditteam is gebaseerd op de overweging, dat de in facet 1.3 benoemde aspecten volledig in facet 1.1 aan de orde zijn geweest en het oordeel daarom identiek is.

2. Programma

Facet 2.1. Eisen hbo

- Kennisontwikkeling van studenten vindt plaats via vakliteratuur, aan de beroepspraktijk ontleend studiemateriaal en via interactie met de beroepspraktijk en/of (toegepast) onderzoek
- Het programma heeft aantoonbare verbanden met actuele ontwikkelingen in het vakgebied / de discipline
- Het programma waarborgt de ontwikkeling van beroepsvaardigheden en heeft aantoonbare verbanden met de actuele beroepspraktijk

Oordeel: goed

Het oordeel van het auditteam is gebaseerd op onderstaande overwegingen.

Overwegingen

Kennisontwikkeling

Het auditteam constateert op basis van gesprekken en na bestudering van studiemateriaal dat de ontwikkeling van kennis en vaardigheden plaatsvindt via vakliteratuur, materiaal uit de beroepspraktijk en toegepast onderzoek. In het bijzonder is de opbouw van het curriculum gebaseerd op het uitgangspunt van toenemende integratie van kerntaken, *evidence-based practice* en complexiteit van gezondheidsproblemen.

De opleiding biedt studenten een studieprogramma aan dat hen in de gelegenheid stelt om de eindkwalificaties te bereiken. Dit gebeurt via onderzoeksprojecten, hoorcolleges, groepswork en zelfstudie. Studenten hebben toegang tot actuele literatuur, de opleiding beschikt over docenten uit de praktijk en de opleiding werkt nauw samen met de relevante beroepspraktijk.

Het auditteam constateert dat de masteropleiding nadrukkelijk aandacht besteedt aan belangrijke thema's zoals het *evidence based* handelen, ethiek, de wetenschap en de praktijk.

Vakliteratuur

Het auditteam heeft een aantal modules en studiehandleidingen bestudeerd evenals de literatuurlijst die bij de verschillende modules hoort. Er is sprake van verplichte en van aanbevolen literatuur. De door de opleiding voorgeschreven verplichte literatuur is Nederlands- en Engelstalig en is relevant. Daarnaast is er sprake van aanbevolen literatuur (NL en ENG) die dieper in gaat op de door de student te beoordelen materie.

Als verplichte literatuur dienen studenten een aantal handboeken te bestuderen die eveneens door het auditteam als relevant voor de studie worden beoordeeld. Hiertoe behoort literatuur specifiek gericht op: obstetrie en gynaecologie, urologie en seksuologie. De aanbevolen literatuur gaat verder de diepte in en betreft dan boeken op het terrein van seksualiteit bij ziekte en lichamelijke beperkingen, gezondheidspsychologie, neurowetenschappen en incontinentie.

Alle studenten hebben toegang tot de bibliotheek van de Vrije Universiteit Brussel. Hiermee hebben zij toegang tot recente *online* gepubliceerde artikelen in *peer reviewed* tijdschriften.

Interactie met de beroepspraktijk

Een masteropleiding als deze staat of valt met een goede relatie met de beroepspraktijk; studenten kiezen voor dit type opleiding omdat zij deze relatie juist belangrijk vinden. Met deze masteropleiding kiezen zij voor een opleiding waarbij zij het geleerde direct in de praktijk kunnen toepassen. De opleiding heeft dit goed begrepen en biedt daarom een opleiding aan waarin de communicatie over en weer met de praktijk sterk verweven is. Dit blijkt uit de beschrijving van de studieonderdelen waarbij sprake is van opdrachten ter voorbereiding en opdrachten ter verwerking die de student vaak in de praktijk moet uitvoeren.

Interactie met de beroepspraktijk vindt plaats op de eigen werkplek, stageplek of binnen de opleiding. SOMT beschikt over voorzieningen waarin de student vanaf de start van de opleiding de beroepsuitoefening van zeer dichtbij ziet, vaardigheden oefent, patiënten leert behandelen en leert samenwerken binnen een team. Het auditteam constateert dat de studenten ook in het binnenschools programma regelmatig in contact komen met de beroepspraktijk, doordat zij onder meer les krijgen van (gast)docenten, die ook nog werkzaam zijn in de beroepspraktijk, van bekkenfysiotherapeuten met een eigen praktijk tot en met adequaat toegeruste gastdocenten met bijzondere expertise. Het auditteam heeft de lijst met gastdocenten bestudeerd en constateert dat het docenten betreft die werkzaam zijn in het voor de opleiding relevante vakgebieden.

In dit verband merken wij hier al op dat het 'implementatieproject' één van de onderdelen is waar de master student op afstudeert. Om dit project te kunnen uitvoeren, is interactie met het werkveld voorwaardelijk: deze praktijk vormt voor de afstuderende student de omgeving waarin een product of dienst 'van bewezen waarde' als zorginnovatie wordt geïmplementeerd. Kortom: functioneert wat de student op de opleiding heeft geleerd vervolgens ook in de praktijk?

De stage heeft een omvang van 15 dagen. De opleiding merkt op dat men het aantal stagedagen beperkt houdt om het werkveld niet overmatig te belasten. Daarnaast komt een student tijdens stages lang niet altijd alle pathologieën tegen, vooral mannenpathologie is in dit verband lastig. Er is daarom voor gekozen om op de leslocatie in Amersfoort veel aandacht te besteden aan de praktijk. De SOMT beschikt daartoe over goed geoutilleerde én over voldoende ruimten.

Materiaal uit de beroepspraktijk

Het auditteam constateert dat het programma van de opleiding zich sterk richt op wat er gebeurt in de actuele praktijk van de bekkenfysiotherapeut. De opleiding maakt veelvuldig gebruik van context gebonden leren in de vorm van casussen uit de praktijk. Studenten krijgen de gelegenheid hun vaardigheden te oefenen, studenten ontwikkelen producten en aan de hand van casussen oriënteren de studenten zich op aan het bekken(bodem) gerelateerde problemen bij patiënten.

Toegepast onderzoek

Het auditteam heeft geconstateerd, dat toegepast onderzoek binnen deze opleiding een belangrijke plaats inneemt in het programma. Dit gebeurt onder andere tijdens de lessen waar de nadruk ligt op het *evidence based* handelen. De opleiding traint studenten daarbij om ook later argumenten aan te kunnen dragen voor betere prognostiek, diagnostiek en therapie. Dat de opleiding de studenten dat expliciet laat oefenen, vindt het auditteam adequaat.

In dit verband is het van belang op te merken dat de SOMT zich wil ontwikkelen tot een 'center of excellence' op de door haar aangeboden vakgebieden. Er is sprake van gedrevenheid, in de positieve betekenis van het woord, bij het realiseren van dit centrum waar wetenschap, praktijk en de masteropleidingen en hun docenten en studenten elkaar ontmoeten.

Actualiteit van het programma

De opleiding zorgt er goed voor dat de inhoud van het programma actueel is en aansluit bij de actualiteit van de beroepsuitoefening. Ook sluit het programma duidelijk aan bij de aandacht voor bijzondere groepen. Met het werkveld spreekt de opleiding regelmatig over actuele ontwikkelingen in het veld. Het auditteam heeft inzage gehad in overleg tussen de SOMT en representanten uit het werkveld. Bestudering van de verslagen laat zien dat deze overleggen vakinhoudelijk relevant zijn voor de opleiding.

Zoals we al eerder in deze rapportage hebben aangegeven *moet* de SOMT en haar opleidingen beschikken over goede banden met de praktijk en de verschillende curricula op regelmatige basis bijstellen. Studenten vinden het uitermate belangrijk dat de opleiding hen toegang biedt tot recente ontwikkelingen in het vakgebied.

International referentie

Internationale contacten heeft de opleiding o.a. met België, Scandinavië en Angelsaksische landen. Omdat de beroepspraktijk op dit terrein op een andere wijze is ingevuld (door andere disciplines) of zelfs niet bestaat, is internationale uitwisseling op uitgebreidere schaal lastig.

Oordeel studenten

Uit de gesprekken van het auditteam met studenten is gebleken dat de opleiding hen op een adequate wijze voorbereidt op de praktijk.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstellingen en inhoud programma

- Het programma is een adequate concretisering van de eindkwalificaties qua niveau, oriëntatie en domeinspecifieke eisen
- De eindkwalificaties zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma
- De inhoud van het programma biedt de studenten de mogelijkheid om de geformuleerde eindkwalificaties te bereiken

Oordeel: goed

Het oordeel van het auditteam is gebaseerd op onderstaande overwegingen.

Overwegingen

Vertaling van de eindkwalificaties naar niveaus en leerdoelen

De opleiding heeft in een overzicht uitgewerkt aan welke competenties en leerdoelen de student werkt en op welk niveau deze de individuele competenties moet beheersen. Studenten zijn ook goed op de hoogte wat zij uiteindelijk moeten kennen en kunnen.

De inhoud van het curriculum is beschreven in de blokboeken. Per module is een blokboek beschikbaar, een handleiding met de moduledoelstellingen. In de modulebeschrijvingen en in de studiehandleidingen zijn de doelstellingen uitgewerkt. Positief is het auditteam over de wijze waarop de opleiding dit gedaan heeft: de doelstellingen zijn op een zodanige wijze geformuleerd dat deze goed te toetsen zijn. Een voorbeeld:

- De BFT kan de KNGF-richtlijn stress urine incontinentie benoemen, verklaren en toepassen/implementeren;
- De BFT kan een screening uitvoeren bij een patiënt met gynaecologische klachten gerelateerd aan bekken- en/of bekkenbodemdysfunctie of gerelateerd aan overige dysfuncties van het bewegingsapparaat.

Per studiejaar zijn er meerdere modules in de thema's: gastro-enterologie, bekken/bekkenbodem, seksuologie, gynaecologie en urologie. Het auditteam heeft verschillende modules bestudeerd. Verspreid over meerdere dagen besteedt de opleiding dan aandacht aan verschillende onderwerpen. Bijvoorbeeld: binnen de module gynaecologie besteedt de opleiding *onder andere* aandacht aan: prolaps inleiding, adviezen en risicofactoren bij POP (Psychiatrie, Obstetrie en Pediatrie), buikdruk en buikmassage, OK technieken bij POP, de invloed van vrouwelijke hormonen in de verschillende levensfasen van de vrouw.

Studieprogramma driejarige masteropleiding

De opleiding heeft het studieprogramma per jaar uitgewerkt. De masteropleiding heeft het programma iets anders opgebouwd dan haar voorganger bij het Erasmus Medisch Centrum, zonder dat dit afbreuk doet aan de samenhang (zie hierna) en de inhoudelijke kwaliteit van het curriculum.

Wij merken hier ook op, en dit is voor dit vakgebied zeker relevant, dat deze masteropleiding zeer zorgvuldig omgaat met het verrichten van 'inwendige handelingen' door de bekkenfysiotherapeut. Zowel de ethische component als de vakinhoudelijke component en de hieruit voortvloeiende vaardigheden benadert de opleiding, zo blijkt na gesprekken met studenten, zorgvuldig. Er is in dit verband een vertrouwenspersoon beschikbaar voor masterstudenten. De opleiding is in overleg met de Inspectie voor de Volksgezondheid om het inwendig handelen van de bekkenfysiotherapeut verder te formaliseren. Naar verwachting zal in het najaar van 2011 het e.e.a. formeel vastgelegd worden.

In het eerste studiejaar ligt het accent vooral op de kerntaken screening en diagnostiek. Er is beperkt aandacht voor het therapeutische proces. Ook komt preventie aan de orde.

Vermeldenswaardig is dat de opleiding NVFB-Zwangerfit geïntegreerd is in het eerstejaars curriculum en dit afsluit met een competentietoets gericht op screening, diagnostiek en preventie. Na het behalen van de toets krijgt de student een certificaat uitgereikt en is deze bevoegd om zelfstandig een cursus op het terrein van NVFB-Zwangerfit te verzorgen. In het eerste studiejaar worden de vaardigheden voor het uitvoeren van de eerste stappen van *evidence-based practice* getraind. De diagnostiek beperkt zich tot enkelvoudige gezondheidsproblemen in het bekken-, buik- en bekkenbodemgebied. De therapie beperkt zich tot basale therapeutische handelingen.

In het tweede studiejaar ligt het accent op de kerntaak therapie. Kort samengevat betekent dit dat de student aan de hand van een casus leert een voorspelling te doen over het verwachte verloop van het gezondheidsprobleem, een indicatie te stellen voor bekkenfysiotherapeutische interventie en een behandelplan op te stellen. De vervolgstappen rond *evidence-based* handelen worden behandeld. De vaardigheidstraining is meer gericht op combinatie pathologieën. De BFT'er in opleiding is in staat om de effecten van zijn/de therapie te evalueren en om advies te geven over de therapie.

Ten tijde van de audit waren er nog geen studenten die in het derde studiejaar zaten. BFT'ers zullen zich in het derde studiejaar verder bekwamen in het klinisch redeneren, i.c. het oplossen van klinische problemen op het terrein van screening, diagnostiek en therapie en het leren te werken op basis van *evidence-based practice*. Uitgangspunt vormt complexe casuïstiek waarbij steeds meer persoonsgebonden factoren meewegen in het klinisch besluitvormingsproces.

Studieprogramma eenjarige master

In de eenjarige master leert de student door het uitvoeren van taken/opdrachten een verbinding te maken tussen zijn rol in de beroepspraktijk en andere rollen zoals die van beroepsontwikkelaar, professioneel leider en specialist. Ook besteedt de opleiding in het eenjarig curriculum aandacht aan de nieuwste ontwikkelingen op het terrein van bekkenfysiotherapie.

De student leert tijdens het eerste deel van zijn opleiding principes van het *evidence based* handelen te implementeren binnen het klinisch redeneren en handelen. De leeractiviteiten moeten studenten stimuleren de principes toe te passen in hun eigen praktijk. De student schrijft een case-report waarin hij zijn klinische besluitvorming beschrijft/transparant maakt.

In het tweede deel van zijn eenjarige studietraject staat de uitvoering van een implementatietraject centraal. Hierbij hoort de rol van beroepsontwikkelaar, professioneel leider en adviseur. Doel is om een product of dienst van bewezen waarde als zorginnovatie te implementeren in de eigen beroepspraktijk.

Mogelijkheid de geformuleerde eindkwalificaties te behalen

Het auditteam concludeert dat studenten wanneer zij het hele programma hebben doorlopen, de geformuleerde beroepscompetenties beheersen. Het werken in een team volgens het teamconcept met collega studenten (de studiegroep) is daarbij een adequate wijze voor de studenten om zich verder te ontwikkelen.

Studenten over de kwaliteit van het programma

Studenten zijn tevreden over de inhoud van het studieprogramma. Het biedt hen voldoende aanknopingspunten om in de praktijk mee aan de slag te gaan.

Facet 2.3. Samenhang programma

▪ Het studieprogramma is inhoudelijk samenhangend

Oordeel: goed

Het oordeel van het auditteam is gebaseerd op onderstaande overwegingen.

Overwegingen

Horizontale en verticale samenhang

De opbouw van het studieprogramma is goed. De module coördinatoren van de opleiding hebben de verantwoordelijkheid er op toe te zien, dat de samenhang van het programma geborgd blijft, zo heeft het auditteam begrepen. Het studieprogramma laat zien dat er sprake is van een logische opbouw: het programma is per jaar samenhangend omdat de verschillende onderwerpen/thema's in samenhang behandeld worden. Op zich logisch, zo constateert het auditteam. Onderwerpen uit de urologie zijn van belang voor de gynaecologie of seksuologie, onderwerpen uit de gastro-enterologie houden weer verband met onderwerpen uit de gynaecologie, etc. Daarnaast is het programma opgebouwd volgens een aantal leerlijnen zoals de integrale- en conceptuele leerlijn die als een rode draad door het curriculum lopen.

In het curriculum van de opleiding staat casuïstiek/ de problematiek van de patiënt centraal. De aangeboden casuïstiek wordt van enkelvoudig (eerste jaar) via meervoudig (tweede jaar) naar complex (derde jaar) opgebouwd. Het onderwijsprogramma van de opleiding is opgedeeld in modules. Uit de beschrijving van de modules blijkt, dat er sprake is van voldoende inhoudelijke samenhang waarbij sprake is van vijf thema's LWK/bekken/heup, gynaecologie, urologie, seksuologie en gastro-enterologie.

De mate van complexiteit van de patiëntenbehandeling en de mate van zelfsturing over de competentieverwerving nemen gedurende de opleiding toe. Gedurende de opleiding leren studenten gebruik te maken van de resultaten afkomstig uit wetenschappelijk onderzoek op basis van *evidence based practice*, het toepassen van internationale richtlijnen en het ontwikkelen van een hoogwaardig niveau van klinisch redeneren.

De opbouw van het studieprogramma is concentrisch, waarbij uit gegaan wordt van eenvoudig naar complexe patiëntcasuïstiek. In het eerste studiejaar is sprake van meer algemene aspecten op het terrein van bekkenfysiotherapie, in de beide daaropvolgende studie jaren vindt verdieping plaats op het toepassen van en kritisch reflecteren op bekkentherapeutisch handelen.

De opleiding heeft er voor gezorgd dat onderwijseenheden met eenzelfde thema (gynaecologie, gastro-enterologie, etc.) in de diverse jaren op elkaar afgestemd zijn. De opleiding heeft de samenhang ten behoeve van studenten ook zichtbaar gemaakt in de titels van de blokken. Deze titels laten zien welke beroepsinhoud aan bod komt en welke modules bij elkaar horen.

Rol portfolio

Studenten houden tijdens hun opleiding een portfolio bij, een instrument dat naar de mening van het auditteam bevorderlijk is voor samenhang in het curriculum. Kort samengevat: de student en de begeleider zien wat de student gedaan heeft, welke competenties hij beheerst en welke hij nog moet verwerven.

Samenhang binnen- en buitenschools programma

Het auditteam constateert, dat de samenhang tussen het binnen- en buitenschools programma met name tot uiting komt tijdens de externe stage en het werken in de werkomgeving waarbij de student het geleerde moet toepassen. Deze samenhang tussen, in feite, theorie en praktijk is door de opleiding uitgewerkt en komt in alle studieonderdelen naar voren.

Studenten over de samenhang

Studenten gaven aan tevreden te zijn over de samenhang van het studieprogramma.

Facet 2.4. Studielast

- **Het programma is studeerbaar doordat factoren die betrekking hebben op dat programma en die de studievoortgang belemmeren, zoveel mogelijk worden weggelaten**

Oordeel: voldoende

Het oordeel van het auditteam is gebaseerd op onderstaande overwegingen.

Overwegingen

Studenten hebben per module een goed overzicht wat er van hen verwacht wordt. De achtergrond per module is beschreven in de documentatie en de (te verwachten) studielast. Dit is uitgewerkt in de studiehandleiding. Daarnaast zijn de werkzaamheden beschreven waardoor de student voorafgaand aan een studieonderdeel een planning kan maken. De verdeling van de studielast voor deze opleiding is bepaald op ongeveer 15 uur per week.

Contactdagen vinden in clusters 'van twee' plaats en zijn verspreid over het hele studiejaar. De opleiding heeft verder een aantal maatregelen genomen om de studeerbaarheid te vergroten. Op de eerste plaats start de opleiding met een introductiemodule die studenten inzicht geeft in de opbouw van de opleiding, in wat er van hen verwacht wordt en in de ondersteuning waarop zij hierbij kunnen rekenen van de kant van de opleiding. Zo biedt de SOMT hulp aan studenten die een individueel studietraject willen volgen. De opleiding vergroot de studeerbaarheid tevens door regelmatig te toetsen, waardoor studenten regelmatig informatie krijgen over hun studievoortgang.

In de regel werken studenten in onderwijsgroepen die bestaan uit maximaal 14 personen. Per module vindt begeleiding plaats door een tutor.

Het digitale leerplatform biedt studenten de gelegenheid met elkaar en met de opleiding te communiceren. Ook kan dit platform dienen om voorbereidings- en implementatieopdrachten uit te voeren.

Tutoren hebben vooral een ondersteunende en signalerende rol voor studenten. Bij de modulecoördinator kunnen studenten terecht waar het organisatorische kwesties betreft.

Contacturen

Het aantal contacturen per studiejaar bedraagt per studiejaar 6,5 EC. Daarmee komt het totaal aantal contacturen op 19,5 EC gedurende de driejarige opleiding. Voor de eenjarige masteropleiding bedraagt het aantal contacturen 7 EC.

Studieactivering door toetsing

Met de formatieve toetsen beoogt de opleiding bij studenten een actieve- en sturende houding te realiseren. Zij moeten er voor zorgen dat studenten de studiebelasting van 12 uur per week halen. Studentevaluaties in de driejarige masters van de SOMT laten zien dat 84 procent van de studenten master Bekkenfysiotherapie in hun eerste studiejaar tussen de 8 en 20 uren per week besteden aan hun studie.

Oordeel studenten

Studenten geven aan dat zij de opleiding goed te doen vinden. Het is weliswaar zwaar, gecombineerd met werk en gezin, maar is zeker te doen. Zij wijzen er op dat het aantal studenten dat de opleiding voortijdig verlaat, beperkt is. De opleiding ondersteunt deze waarneming van studenten: ongeveer zes procent haakt af. Studenten wijzen er verder op dat het ook in het belang is van de opleiding/de SOMT om bij de studielast rekening te houden met het deeltijd karakter van de opleiding.

Facet 2.5. Instroom

- **Het programma sluit qua vorm en inhoud aan bij de kwalificaties van de instromende studenten:**
 - **hbo-master: bachelor en eventueel (inhoudelijke) selectie**

Oordeel: voldoende

Het oordeel van het auditteam is gebaseerd op onderstaande overwegingen.

Overwegingen

Toelating

Voor de opleiding Bekkenfysiotherapie geldt dat studenten toelaatbaar zijn die in het bezit zijn van een hbo-bachelor Fysiotherapie óf een afgeronde wo-opleiding Geneeskunde, Bewegingswetenschappen of Manuele Therapie van de Vrije Universiteit Brussel.

Het werkzaam zijn in de beroepspraktijk wordt niet als expliciete eis vermeld door de opleiding, maar wordt wel door de opleiding sterk aanbevolen. Het auditteam is gebleken dat studenten het min of meer als een vanzelfsprekendheid beschouwen om in de praktijk werkzaam te zijn alvorens zij zich voor deze opleiding inschrijven (zie hierna).

Vrijstellingen

SOMT biedt de hbo-masteropleiding Bekkenfysiotherapie aan als een één- en een driejarige opleiding. Laatstgenoemde sluit aan op de hbo-bacheloropleiding Fysiotherapie en heeft een omvang van 90 EC's. Wat betreft vrijstellingen is het auditteam het volgende gebleken:

- Fysiotherapeuten die zijn opgenomen in het deelregister van een specialistenvereniging van het KNGF komen in principe in aanmerking voor vrijstelling voor het volgen van programmaonderdelen die gericht zijn op de rol van specialist (in het vakgebied waarin de fysiotherapeut is gespecialiseerd). Indien de fysiotherapeut aan alle door het Beleidsorgaan Centraal Kwaliteitsregister van het KNGF gestelde voorwaarden voldoet, dan kan de beoogde student een verzoek indienen tot vrijstelling voor specifieke studieonderdelen. Het is uiteindelijk de Examencommissie die de aanvragen beoordeelt op basis van relevante bewijsstukken.
- De eenjarige hbo-masteropleiding Bekkenfysiotherapie is toegankelijk voor opgeleide bekkenfysiotherapeuten zonder een masterdiploma. Via een procedure van eerder verworven competenties krijgen zij vrijstelling voor een deel van het programma voor maximaal 50 EC's.

Werkeis

Bij de start van de opleiding en in het verloop van de studie wordt gemeten of en in welke omvang de student werkzaam is in een klinische omgeving. De gewenste omvang van een klinische werkomgeving voor studenten bedraagt 20 uren. Studenten geven aan dat zij een werkeis wenselijk vinden.

Studenten over de instroom

Studenten geven aan dat de opleiding streng is in het toekennen van EVC's. Er dienen nadrukkelijk bewijzen te worden overlegd aan de opleiding dat men over specifieke kennis en vaardigheden beschikt om in aanmerking te komen voor vrijstellingen. Daarnaast geven zij aan tevreden te zijn over de aansluiting van de opleiding op hun vooropleiding, kennis en verworven inzichten.

Facet 2.6. Duur

- | |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none">▪ De opleiding voldoet aan de formele eis m.b.t. de omvang van het curriculum:<ul style="list-style-type: none">○ hbo-master: minimaal 60 studiepunten |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Oordeel: voldoende

Het oordeel van het auditteam is gebaseerd op onderstaande overwegingen.

Overwegingen

Duur

Uit de beschrijving van alle onderdelen uit het curriculum blijkt, dat de omvang van de driejarige opleiding correspondeert met 90 EC. In een overzicht heeft de opleiding aangegeven wat de omvang is van het aantal contacturen per studiejaar, het aantal stage uren en het aantal EC toegeschreven aan zelfstudie. Hieruit blijkt dat ongeveer 65 EC gereserveerd zijn voor zelfstudie.

Voor de eenjarige master Bekkenfysiotherapie geldt een omvang van 40 EC.

Conclusie

De opleiding voldoet aan de formele eis met betrekking tot de omvang van het curriculum van een hbo-masteropleiding.

Facet 2.7. Afstemming tussen vormgeving en inhoud

- **Het didactisch concept is in lijn met de doelstellingen**
- **De werkvormen sluiten aan bij het didactisch concept**

Oordeel: goed

Het oordeel van het auditteam is gebaseerd op onderstaande overwegingen.

Overwegingen

Werkvormen

De opleiding hanteert werkvormen die passen bij de doelgroep die men opleidt. Dus er zijn hoorcolleges en opdrachten die studenten óf individueel óf in een groep moeten uitvoeren. De student krijgt ook opdrachten die hij op de eigen werk- of stageplek dient uit te voeren. Omgekeerd bespreken studenten praktijkproblemen op de opleiding met docenten en/of medestudenten. Studenten geven aan deze werkvormen, waarbij sprake is van een duidelijke wisselwerking tussen theorie en praktijk, te waarderen.

Didactisch concept

Uitgangspunt is het sociaal constructivisme: de student is zelf verantwoordelijk voor zijn leerproces en bouwt daarbij kennis op aan de hand van ervaringen uit de praktijk. De leeractiviteiten zijn er op gericht vragen uit de dagelijkse praktijk te leren stellen, te ontwikkelen en zich bewust te worden dat het stellen van vragen leidt tot nieuwe kennis.

Uit de gesprekken van het auditteam met studenten is gebleken dat kennisverwerving geen solitair proces is, maar een proces waarbij je elkaar stimuleert bij het vragen stellen en het daarmee verwerven van nieuwe, praktijkrelevante kennis.

Het auditteam heeft geconstateerd, dat het didactisch concept van de opleiding er voor zorgt dat studenten volop mogelijkheden krijgen de doelstellingen te behalen. Hierbij staat de interactie tussen de opleiding en de (eigen) praktijk van de student centraal. Studenten zijn in de regel fysiotherapeuten/praktiserend bekkenfysiotherapeuten die zich verder willen bekwamen. De klinische expertise van de docenten moet de studenten stimuleren om het geleerde in de eigen werksetting te implementeren. Zowel eigen docenten als gastdocenten verzorgen hoorcolleges.

In het gehanteerde didactische model is sprake van het verwerven van cognitieve, professionele en motorische vaardigheden en attitudevorming. Het geleerde wordt direct geïmplementeerd in de praktijk, zelfstandig (in de eigen praktijksetting), en onder begeleiding in de minikliniek en tijdens de stage onder begeleiding.

Docenten spelen een coachende rol; studenten zijn zelf verantwoordelijk voor hun leerproces. Bij de start van de opleiding zullen studenten nog de sturing door de docent ervaren, maar gaandeweg neemt deze verder af. Samengevat is er sprake van: eigen verantwoordelijkheid, eigen keuzes maken die afhankelijk zijn van de eigen leerdoelstellingen en de beroepscontext waarbinnen de student functioneert.

De modules

Bestudering van de verschillende modules laat zien dat aandacht wordt besteed aan de introductie en de doelstellingen van de modules, de competenties en de producten. De inleiding en doelstellingen evenals de opdrachten ter voorbereiding en ter verwerking zijn uitgewerkt.

Tevens is per module de dagindeling uitgewerkt, wordt een korte samenvatting gegeven van het hoorcollege en zijn de doelstellingen en de leeractiviteiten voor dát hoorcollege opgesomd. Daar waar kennis moeilijk toegankelijk is of literatuur niet eenduidig is over bepaalde onderwerpen, biedt de opleiding ook leerstof aan via hoorcolleges. Tijdens de zelfstudie en werkgroepsbijeenkomsten wordt de onderzoekende rol van de student aangesproken.

Bij iedere module zijn de doelstellingen beschreven (eenduidig, niet multi-interpreteerbaar), de inhoud/concepten, de gehanteerde werkvormen de wijze van toetsen, het aantal studiepunten, de omvang van het contactonderwijs in dagen, de hoeveelheid zelfstudie en de omvang van de eventuele stage.

Interactie met het werkveld

Essentieel in het driejarig studieprogramma zijn niet alleen de kennis- en vaardighedencomponent, maar tevens de interactie tussen de opleiding en de werkplek van de student. Concreet worden studenten aangemoedigd om hun eigen praktijk in de opleiding 'te brengen', om problemen ter sprake te brengen tijdens werkgroepen en hierover van gedachten te wisselen met collega studenten en de docent.

Studenten over de werkvormen

Uit de diverse evaluaties en de gesprekken met de studenten blijkt, dat de studenten tevreden zijn over het didactisch concept.

Facet 2.8. Beoordeling en toetsing

- Door de beoordelingen, toetsingen en examens wordt adequaat getoetst of de studenten de leerdoelen van (onderdelen van) het programma hebben gerealiseerd

Oordeel: voldoende

Het oordeel van het auditteam is gebaseerd op onderstaande overwegingen.

Overwegingen

Toetsfilosofie SOMT

Eén van de uitgangspunten (zie hierna) die de opleiding hanteert, kan naar de mening van het auditteam als toetsfilosofie gelden: toetsing is voor de opleiding onlosmakelijk verbonden met het leerproces van de student. Toetsen staan niet op zich, maar zijn veel meer te beschouwen als feedback voor studenten en vormen een onderdeel van hun leerproces. Toetsen geven richting aan de leeractiviteiten van de student.

Toetsplan

BFT heeft haar uitgangspunten voor toetsing beschreven in een toetsplan ('Toetsplan [toetsen en beoordelen] van de Master Bekkenfysiotherapie'). In dit toetsplan besteedt de opleiding aandacht aan het toetsbeleid, het toetsprogramma, de beoordeling, de programmering van de toetsen en feedbackmomenten per studiefase, de toetsing van elders verworven competenties, de toetsconstructie en de toetsafname.

In schemavorm zijn de leerdoelen per module gerelateerd aan de eindkwalificaties. Iedere module met de daarbij behorende leerdoelen bevat formatieve toetsen en een afsluitende summatieve toets. Per studiejaar zijn per module verschillende type toetsen (formatief, summatief) duidelijk uitgewerkt.

Toetsvormen

De opleiding heeft in een tabel de verschillende toetsvormen beschreven. Tot de toetsvormen behoren: formatieve moduletoetsen-, implementatieopdrachten, formatieve moduletoetsen, toets bekkenfysiotherapeutische vaardigheden, summatieve module toetsen, kennistoetsen, praktijkexamen en het *case report*.

De opleiding geeft aan dat formatieve toetsen vooral een activerende en sturende rol vervullen in het leerproces van de student. Als toetsvorm heeft de opleiding hierbij gekozen voor de implementatie- of praktijkopdracht die door de student in zelfstudietijd wordt uitgevoerd. De vaardigheidstoetsen kunnen zowel een implementatieopdracht betreffen of deel uit maken van een practicum. Met medestudenten voert de student dan opdrachten uit. Voor kennistoetsen geldt dat deze tijdens de contacturen worden afgelegd.

Toetsing in de praktijk is een belangrijk facet binnen alle opleidingen die de SOMT aanbiedt, zo ook voor de masteropleiding Bekkenfysiotherapie. Studenten werken tijdens hun studie als fysiotherapeut of bekkenfysiotherapeut (i.o.). Tijdens hun klinisch werk zien studenten patiënten. Zij worden gestimuleerd om tijdens hun werk klinische symptomatologie te herkennen/observeren en in het kader daarvan voor de opleiding klinisch relevante vragen te stellen. Dergelijke klinische vragen worden tijdens de contactdagen omgezet in zoekvragen die worden besproken. Zo legt de opleiding een verbinding tussen de actuele klinische ervaring en de taken en opdrachten vanuit het onderwijs. De student brengt vanuit de eigen werksituatie casuïstiek in van eigen patiënten.

Toetsconstructie en toetsevaluatie

Het afdelingshoofd is binnen SOMT verantwoordelijk voor de toetsconstructie. Deze zorgt dat binnen de organisatie, i.c de opleiding, toetsen worden ontwikkeld en studenten de gelegenheid krijgen om een toets te herkansen. Het afdelingshoofd is ook verantwoordelijk voor de kwaliteitseisen die SOMT aan de toetsen stelt, in het bijzonder voor de betrouwbaarheid en validiteit ervan. De monitorcommissie kan gevraagd en ongevraagd aanbevelingen doen wat betreft het toets- en beoordelingsbeleid.

Studenten ervaren subjectiviteit en variatie in de beoordeling van moduletoetsen en masterproefonderdelen door beoordelaars. Daarop heeft SOMT een notitie opgesteld waarin beschreven is op welke wijze zij uniformiteit bij het toetsen borgt. Dit is naar de mening van het auditteam op een adequate wijze gebeurd.

Moduletoetsing

Met behulp van een competentietoets gaat de opleiding na in welke mate de student het vereiste niveau beheerst. SOMT, en daarmee geldt dit ook voor de masteropleiding Bekkenfysiotherapie, heeft een aantal uitgangspunten geformuleerd op het terrein van toetsen. Eén van deze uitgangspunten heeft betrekking op het competentiegericht toetsen. Kennis, vaardigheden en houding worden gezamenlijk getoetst, uitgaande van een casus of praktijksituatie. In dit verband merkt de opleiding op dat kennis '... een voorwaardelijkheid' is, het '...neemt daarmee nog steeds een belangrijke plaats in' binnen het curriculum. Deze 'voorwaardelijke' kennis wordt door de opleiding ook nog eens apart getoetst.

Kwaliteit toetsen

Het auditteam heeft verschillende toetsen bestudeerd, waaronder moduletoetsen en kennistoetsen. Deze zijn binnen het auditteam bediscussieerd en van een toelichting voorzien door de opleiding. Het auditteam beschouwt het niveau van de toetsen, in het bijzonder de diepgang van de vragen en de mate van spreiding over de leerstof als adequaat. De toetsen bevatten informatieve vragen. De vaardighedentoetsen zijn aan de maat.

Examencommissie

Het hoofd van de Divisie Onderwijs, Onderzoek en Kwaliteitszorg benoemt de leden van de Examencommissie uit het personeel dat met het verzorgen van het onderwijs binnen de opleiding is belast. Bij deze benoeming wordt tevens aangegeven wie van de leden voorzitter is. De taken en bevoegdheden van de opleiding zijn voldoende uitgewerkt in de Onderwijs- en Examenregeling.

Studentenoordeel

Het auditteam heeft met studenten gesproken over de kwaliteit van de toetsen en hun tevredenheid rond de wijze van beoordeling. Daarnaast heeft het auditteam de uitkomsten bestudeerd van studentevaluaties rond de toetsing. Wat dit laatste aspect betreft constateert het auditteam dat deze evaluaties zeer informatief zijn door de wijze waarop de opleiding deze heeft uitgewerkt: tot op het niveau van het individueel gegeven antwoord van de student op de verschillende evaluatievragen.

De kwaliteit van toetsen beoordelen studenten als voldoende. Over de beoordeling zijn zij kritischer: deze lijkt op onderdelen te subjectief. Inmiddels heeft de opleiding wat betreft de beoordelingswijze concreet uitgewerkt hoe deze meer gestandaardiseerd kan worden en zijn er inmiddels maatregelen genomen op dit terrein. Hiertoe behoort een verbeterplan waarin beschreven is op welke wijze uniformiteit onder docenten gerealiseerd wordt bij de beoordeling van toetsen. Het auditteam vindt de maatregelen adequaat, maar stimuleert de opleiding hier blijvend aandacht aan te besteden.

3. Inzet van personeel

Facet 3.1. Eisen hbo

- | |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none">▪ Het onderwijs wordt voor een belangrijk deel verzorgd door personeel dat een verbinding legt tussen de opleiding en de beroepspraktijk |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Oordeel: voldoende

Het oordeel van het auditteam is gebaseerd op onderstaande overwegingen.

Overwegingen

Achtergrond docenten in het werkveld

Het auditteam constateert na bestudering van de cv's van docenten, dat verreweg de meeste docenten beschikken over ruime praktijkervaring als bekkenfysiotherapeut. Ook combineren zij het parttime docentschap met het nog steeds uitoefenen van het beroep. Hierdoor blijven zij goed op de hoogte van wat zich in het werkveld afspeelt.

Docenten die betrokken zijn bij vaardigheidstraining van studenten, zijn zonder uitzondering zelf als bekkenfysiotherapeut werkzaam.

De opleiding zet gastdocenten in (ruim 50) die lessen verzorgen op specifieke vakgebieden. Naar de mening van het auditteam is dit een goede manier om studenten de gelegenheid te geven op de hoogte te blijven van de meest actuele ontwikkelingen in het beroepenveld en om te kunnen 'sparren' met kundige experts.

Relaties met het werkveld

Docenten aan de opleiding beschikken over een uitgebreid netwerk in het werkveld. Dit blijkt uit de gesprekken tijdens de audit en uit de cv's. De opleiding stimuleert en faciliteert medewerkers om scholing te volgen en symposia te bezoeken, zodat zij van de actuele ontwikkelingen binnen het vakgebied op de hoogte blijven. Het werkveld participeert in hoge mate in het onderwijs.

Oordeel studenten

Studenten geven aan dat zij tevreden zijn over de kennis van docenten van de praktijk. In dit verband merkt het auditteam op dat studenten er expliciet op wezen dat zij voor deze opleiding kozen omdat de kwaliteit van docenten goed is. Dat wil zeggen, zij beschikken over kennis van en inzicht in het werkveld en zij zijn op de hoogte van de laatste inzichten in het vakgebied. Daar waar de opleiding niet over specifieke vakkennis beschikt, worden gastsprekers uitgenodigd die naar de mening van de studenten goed geïnformeerd zijn.

Facet 3.2. Kwantiteit personeel

- Er wordt voldoende personeel ingezet om de opleiding met de gewenste kwaliteit te verzorgen

Oordeel: goed

Het oordeel van het auditteam is gebaseerd op onderstaande overwegingen.

Overwegingen

Het auditteam merkt op dat de SOMT een student-docent ratio hanteert die duidelijk onder de ratio ligt die gebruikelijk is binnen het hbo. Concreet is de student-docent ratio voor deze opleiding 14:1. De meeste docenten beschikken over een *part time* aanstelling waarbij hun eigen wensen nadrukkelijk meewegen bij de omvang van hun aanstelling.

De opleiding geeft aan dat het niet eenvoudig is om goede docenten te werven die een wetenschappelijke opleiding combineren met specifieke kennis en vaardigheden op het terrein van bekkenfysiotherapie. Nieuwe docenten rekruteert de opleiding uit haar omvangrijke netwerk. Voor de begeleiding van nieuwe docenten heeft de SOMT een functionaris aangesteld.

Facet 3.3. Kwaliteit personeel

- **Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma**

Oordeel: voldoende

Het oordeel van het auditteam is gebaseerd op onderstaande overwegingen.

Overwegingen

Vak-, onderwijs- en organisatorische kwaliteit

Het auditteam constateert na bestudering van alle cv's van de docenten en na studenten gehoord te hebben dat de opleiding beschikt over docenten die wat vakinhoud en vaardigheden betreft van voldoende niveau zijn. Vaardigheidsdocenten beschikken over actuele ervaring in het werkveld, i.c. zijn hier zelf werkzaam.

De docenten beschikken over minstens een hbo-opleiding op het terrein van fysiotherapie. Docenten met alleen een voor de opleiding relevante hbo-opleiding zet de opleiding in als vaardighedendocent. Daarnaast beschikt de opleiding over docenten die zelf een masteropleiding hebben gevolgd op een voor de opleiding relevant terrein (fysiotherapie, bekkenfysiotherapie) en docenten die een wo opleiding hebben gevolgd. Dit laatste betreft docenten die in het bezit zijn van een diploma *Master of Science in Physiotherapy of Bewegingswetenschappen*. Het afdelingshoofd is gepromoveerd, één docent volgt een promotietraject.

Zoals onder 3.2 aangegeven is het voor de masteropleiding niet eenvoudig om docenten/bekkenfysiotherapeuten aan te trekken met een academische achtergrond. De SOMT onderzoekt of het mogelijk is om docenten met een academische opleiding te werven in Vlaanderen. Ook ontbreken thans docenten met een pure urologisch en gynaecologische achtergrond. Daar staat tegenover dat de opleiding zeven urologen als gastspreker inschakelt en negen gynaecologen (stand 24/5/11).

De opleiding beschikt over een omvangrijk team van gastdocenten van specialisten uit diverse disciplines waaronder orthopedie, urologie, gynaecologie en gezondheidswetenschappen. Daarnaast zijn gastdocenten werkzaam als fysiotherapeut of chirurg.

Duidelijk is dat bij dit type paramedische opleidingen sprake is van docenten die beschikken over intrinsieke motivatie om zich verder te bekwamen in hun vakgebied. Ook binnen SOMT is dit het geval: als fysiotherapeut opgeleide docenten die vervolgens een wo-opleiding volgen.

Scholing

Binnen de opleiding is aandacht voor individuele en gezamenlijke ontwikkeling. Zo kunnen medewerkers tijdens de functioneringsgesprekken hun scholingswensen uiten. Regelmatig zijn gastdocenten aanwezig om actuele thema's door te nemen met de docenten. Het bezoeken door docenten en overige SOMT medewerkers van congressen leidt tot input tijdens overleg van de Divisie OOK en tijdens overleg met module coördinatoren. De opleiding schakelt gastdocenten in die zowel studenten als ook docenten informeren over recente ontwikkelingen in het werkveld. De ruim 50 gastdocenten die de opleiding inzet zorgen ook voor een informeel circuit waarlangs vakinhoudelijke informatie de opleiding bereikt.

SOMT heeft een scholingstraject ontwikkeld voor docenten op het terrein van didactische vaardigheden. Specifiek voor deze masteropleiding is er ook aandacht voor didactische werkvormen die zijn gericht op het trainen van bekkenfysiotherapeutisch-technische vaardigheden. Tutorentraining vindt een aantal keren per jaar plaats evenals training van de didactische werkvormen voor de vaardigheidslessen. Het auditteam heeft de opzet en invulling van deze tutorentraining bestudeerd en beoordeelt deze als adequaat.

Tenslotte vindt scholing plaats op het terrein van *evidence based* handelen. Hierbij staan het opzoeken, bestuderen en interpreteren van wetenschappelijke literatuur centraal.

Borging kwaliteit personeel

Tijdens de audit is gebleken dat de opleiding er voor zorgdraagt, dat alle medewerkers kwaliteit leveren in hun werk. Hierbij is het management van de SOMT nadrukkelijk betrokken. Zij begeleiden en sturen medewerkers aan en maken met hen afspraken over te behalen resultaten en (nog) te ontwikkelen competenties. De opleiding kent een cyclus van functionerings- en beoordelingsgesprekken tussen leidinggevende en docenten. Dan komen ook actuele kennis en vaardigheden ter sprake en worden studentevaluaties besproken. Bij deze gesprekken maakt SOMT gebruik van criteriumlijsten. Het auditteam heeft het formulier bestudeerd dat de basis vormt voor het functioneringsgesprek en beoordeelt dit als adequaat. Er is voldoende aandacht voor wensen/ontwikkelingsmogelijkheden van de betrokken medewerker.

Tevredenheid medewerkers

Uit het gesprek dat het auditteam heeft gevoerd met medewerkers van de opleiding is gebleken dat zij tevreden zijn over de ontwikkelingsmogelijkheden binnen hun werk en tevreden zijn over de SOMT als werkgever. In de regel hebben medewerkers een eigen praktijk en zien zij het docentschap bij de SOMT en de opleiding Bekkenfysiotherapie als een interessante aanvulling op hun werkzaamheden; intrinsieke motivatie staat hierbij dan centraal, het verhoogt de arbeidssatisfactie.

Studenten over docenten

Studenten zijn tevreden over het vakinhoudelijk niveau van hun docenten, over hun kennis van het werkveld en hun didactische kwaliteiten.

4. Voorzieningen

Facet 4.1. Materiële voorzieningen

- Huisvesting en materiële voorzieningen zijn toereikend om het programma te realiseren

Oordeel: goed

Het oordeel van het auditteam is gebaseerd op onderstaande overwegingen.

Overwegingen

Gebouw

SOMT beschikt op de locatie in Amersfoort, op loopafstand van het NS-station Amersfoort Schothorst, over drie ruim bemeten gebouwen. De gebouwen zijn goed onderhouden en toegesneden op de eisen van de SOMT. Zo beschikken de gebouwen over twee collegezalen (150-300 zitplaatsen), zeven vaardigheidslokalen voorzien van behandel tafels en één lokaal met *one way* beglazing. Er zijn twaalf onderwijslokalen voor studenten en vijf vergaderlokalen.

De SOMT heeft duidelijk ambities om een kenniscentrum te worden op de terreinen waarvoor zij onderwijs verzorgt. Gesproken wordt in dit verband over een 'center of excellence'. De hiervoor beoogde infrastructuur is het auditteam getoond tijdens een rondgang door de drie gebouwen. Binnen de infrastructuur is tevens ruimte gereserveerd voor een diagnostisch centrum en een onderzoekscentrum.

ICT

Het auditteam constateert dat SOMT beschikt over een goed functionerende digitale leeromgeving, SOMTel. Binnen deze intranetvoorziening kunnen studenten informatie uitwisselen (zij komen uit het hele land, of het buitenland), worden opdrachten verspreid en ingeleverd en kunnen docenten correcties op geleverde producten versturen. Het systeem biedt tevens toegang tot de relevante wetenschappelijke vakliteratuur. De pc's waar studenten over kunnen beschikken, maken gebruik van reguliere software evenals van een statistisch pakket.

Mediatheek/ bibliotheek

Tot een aantal jaren geleden hadden SOMT studenten toegang tot de bibliotheek van de Universiteit Maastricht. Omdat gebruikers daar niet tevreden over waren, is gekozen voor de bibliotheekvoorziening van de VU in Brussel.

Studenten over voorzieningenniveau

Studenten zijn tevreden over de fysieke- en de ICT voorzieningen. Bereikbaarheid is goed, de catering is op orde en de bereikbaarheid en beschikbaarheid van vakliteratuur is goed.

Facet 4.2. Studiebegeleiding

- De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten zijn adequaat met het oog op de studievoortgang
- De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten sluiten aan bij de behoefte van studenten

Oordeel: voldoende

Het oordeel van het auditteam is gebaseerd op onderstaande overwegingen.

Overwegingen

Studentenpopulatie en studiebegeleiding

Aan de SOMT studeren studenten die al een opleiding gevolgd hebben, in de regel op minimaal hbo-niveau. Studenten zijn ouder en beschikken vaak over ruime werkervaring. Dat heeft consequenties voor de wijze waarop SOMT de studiebegeleiding vorm heeft gegeven. Volwassen studenten die deze masteropleiding volgen, hebben in de regel weinig behoefte aan begeleiding zoals die plaatsvindt op reguliere onderwijsinstellingen. Veel meer is hier sprake van het eigen initiatief van de student. Dit laatste is dan ook het uitgangspunt van de begeleiding. In ieder geval, zo is het auditteam gebleken, voldoet deze begeleiding aan de wensen van de studenten: als zij behoefte hebben aan begeleiding, dan melden zij zich bij de studieadviseur en krijgen het.

Studieadviseur

Een studieadviseur houdt zich bezig met het geven van voorlichting en opleidingsgerichte informatie. Zo geeft de studieadviseur inlichtingen over vakken, planning en adviseert deze bij de oriëntatie op een vervolgopleiding (bijvoorbeeld een wo-opleiding). Bij dit laatste kunnen ook docenten, management of gastdocenten betrokken zijn, omdat zij vaak kennis hebben van specifieke vakgebieden en opleidingen. Ook in geval van studievertraging kan de studieadviseur uitkomst bieden. Tevens bewaakt hij de studievoortgang en kan studenten oproepen voor een gesprek bij studievertraging. In overleg met de student kan de studieadviseur dan een studietraject uitstippelen.

De opleiding heeft tijdens de audit laten zien, dat zij daar veel aandacht aan besteedt om te voorkomen dat studenten ongewenst lang met hun studie bezig zijn. Het afgelopen jaar heeft de opleiding ook sterk ingezet op individuele begeleiding van studenten. Uit de rendementscijfers van de verschillende SOMT opleidingen, waaronder de master Bekkenfysiotherapie blijkt dat SOMT hierin daadwerkelijk slaagt. Ongetwijfeld hangt dit óók samen met de motivatie van studenten om de opleiding ook met goed gevolg af te ronden.

Studenten over de studiebegeleiding

Studenten geven aan dat zij zichzelf in hoge mate verantwoordelijk achten voor de studievoortgang en voor de mate waarin zij een beroep doen op studiebegeleiding door de opleiding. Studenten ondersteunen elkaar ook tijdens de opleiding. De begeleiding die de opleiding biedt, via direct contact met de begeleider of via de digitale leeromgeving, voldoet.

Informatievoorziening aan studenten

Voor de informatievoorziening aan studenten beschikt de opleiding over een digitale leeromgeving, SOMTel. Het voorziet in de uitwisseling van informatie tussen docenten en studenten. Over het algemeen, zo geven studenten aan, functioneert het voldoende. SOMT heeft maatregelen genomen om de beschikbaarheid en de functionaliteit van SOMTel verder te verbeteren. Een verantwoordelijke functionaris is hiermee belast en zal op korte termijn met verbetervoorstellen komen die op haalbaarheid getoetst zullen worden. De verwachting is dat dit kalenderjaar de voorziening goed functioneert.

5. Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Evaluatie resultaten

- De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen

Oordeel: goed

Het oordeel van het auditteam is gebaseerd op onderstaande overwegingen.

Overwegingen

Sturing van en bronnen voor kwaliteitszorg

Was het auditteam dat de Bekkenfysiotherapieopleiding in 2006 beoordeelde van mening dat 'het systeem van kwaliteitszorg voldoende elementen bevat om in de praktijk uit te groeien tot een systematisch geheel van continue kwaliteitsverbetering', het auditteam in 2011 oordeelt dat de opleiding hierin in belangrijke mate geslaagd is.

De SOMT hecht veel waarde aan een goed functionerend kwaliteitszorgsysteem. Naar de mening van het auditteam is dit terecht gelet op het feit dat men te maken heeft met een kritische groep studenten die in hun opleiding investeren, zowel financieel als in tijd.

De SOMT hanteert een kwaliteitszorgcyclus die gebaseerd is op de PDCA-cyclus. Kort samengevat houden het Divisiehoofd onderwijs en de kwaliteitsfunctionaris binnen SOMT zich bezig met P en D, de afdelingshoofden met A en P, de ontwerpers van het BFT curriculum met D en studenten, docenten, de monitorcommissie, stagebegeleiders, alumni en de wetenschappelijke raad met de C. Wij merken op dat de taken van de monitorcommissie sterke gelijkenis vertonen met het takenpakket van een opleidingscommissie binnen een hogeschool.

Binnen de SOMT organisatie zijn meerdere PDCA-cycli te onderscheiden waarbij kwaliteitsregistraties het vertrekpunt vormen en kunnen leiden tot verbeteracties.

Verantwoordelijk is de kwaliteitsfunctionaris die de PDCA-cyclus aanstuurt, de uitkomsten van evaluaties analyseert, deze bespreekt met het management, waaronder het opleidingshoofd, en in overleg verbeteracties formuleert, in gang zet en de voortgang ervan bewaakt. Het management blijft overigens eindverantwoordelijk voor de kwaliteitszorg binnen de organisatie.

Als essentieel beschouwt het auditteam de overlegstructuur waarbij het Divisiehoofd Onderwijs, de kwaliteitsfunctionaris en de hoofden van de verschillende opleidingen, waaronder BFT, betrokken zijn. Hier wordt overleg gevoerd over evaluaties en werkt men concrete verbeterplannen uit.

Input voor verbeteracties zijn afkomstig van studenten, stagebegeleiders, het werkveld en de monitorcommissie.

Streefdoelen

Het auditteam stelt vast dat de SOMT, i.c. de opleiding BFT, in het 'Kwaliteitszorgplan SOMT-Divisie Onderwijs' aandacht besteedt aan streefdoelen en deze concreet formuleert. In een overzichtelijk schema zijn de streefdoelen geplaatst naast de kritische succesfactoren, de prestatie-indicatoren, de norm en de verantwoordelijke binnen SOMT. De toetsbare kwaliteitsdoelen komen voort uit de missie van de SOMT en haar visie op onderwijs. Er worden door SOMT vijf hoofdstreefdoelen geformuleerd die het auditteam als relevant voor de opleiding BFT beschouwt.

Evaluatie instrumenten

SOMT neemt haar populatie studenten zeer serieus. Daarom wordt veel waarde gehecht aan evaluaties van studieonderdelen door studenten. Dit vindt plaats op een geformaliseerde wijze via de studentevaluaties, maar ook via minder geformaliseerde kanalen waaronder informeel overleg tussen studenten en docenten of studenten en leidinggevenden van de opleiding BFT.

Opgemerkt moet worden dat de respons bij student/evaluaties laag is. Gemiddeld ligt dit volgens de opleiding op 25 procent. De opleiding wijst er op dat de oorzaak gelegen kan zijn in de onbekendheid bij studenten met het evalueren via SOMTel. Daarnaast, zo geven studenten aan, volgen zij in de regel de informele route indien zij kwaliteitsperikelen constateren waarna de opleiding kan besluiten maatregelen te nemen. SOMT kiest er voor om vanaf 2011 een nieuw software systeem in te zetten bij evaluaties. Dit systeem 'draait' en in de loop van dit kalenderjaar worden de eerste resultaten verwacht. Het auditteam vindt het van belang dat naast het informele ook het formele systeem van student evaluaties goed functioneert.

Facet 5.2. Maatregelen tot verbetering

- | |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none">▪ De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan de realisatie van de streefdoelen |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Oordeel: goed

Het oordeel van het auditteam is gebaseerd op onderstaande overwegingen.

Overwegingen

Algemeen

SOMT biedt paramedische opleidingen aan die studenten volgen die in de regel al (jarenlang) in het werkveld werkzaam zijn. Studenten betalen voor de door hen gevolgde opleiding en zijn wellicht ook juist daarom kritisch over de geboden kwaliteit. Daarom is er de SOMT veel aan gelegen op de hoogte te blijven van het oordeel van studenten om vervolgens, waar mogelijk, voor de student zichtbare verbetermaatregelen te nemen. In ieder geval neemt SOMT klachten van studenten aantoonbaar serieus.

Na de evaluaties

Het auditteam constateert dat de SOMT verbeteringsgericht opereert. Sinds de audit in 2006 (Toets Nieuwe Opleiding) is er hard aan gewerkt om van de opleiding een goed in de markt gepositioneerde masteropleiding te maken. Veel verbetermaatregelen zijn ingezet. Voorbeelden hiervan zijn:

- *Vergroten van de uniformiteit onder docenten.* SOMT schoolt docenten op verschillende terreinen waaronder *evidence based practice* en klinisch redeneren.
- *Uniformiteit bij competentietoetsen.* Om de interbeoordelaar betrouwbaarheid te vergroten, heeft de opleiding een aantal maatregelen genomen waaronder het organiseren van een 'consensusbijeenkomst' onder beoordelaars en begeleiders. Ook zal dit kalenderjaar een toetstraining worden aangeboden.
- *Het gebruik van SOMTel.* De verantwoordelijke functionaris voor SOMTel is extra beschikbaar, er is een instructie(film) ontwikkeld over het gebruik van SOMTel en de digitale bibliotheek, de server is vernieuwd en het ICT team van SOMT is met één fte uitgebreid.
- *Informatievoorziening.* Twee nieuwe medewerkers zorgen ervoor dat de informatievoorziening sterk verbetert; zo is er een SOMT nieuwsbrief die belanghebbenden op uniforme wijze moet informeren over belangrijke ontwikkelingen.
- *Voorzieningen.* Dit had betrekking op de kwaliteit van de lunches die niet door alle studenten gewaardeerd werd. Een nieuw cateringbedrijf zorgt er voor dat dit aspect thans op orde is, zo gaven studenten aan.

Beheer van de verbetercyclus

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de SOMT, en daarmee deze masteropleiding, zorgt voor een gestructureerd verloop van de verbetercyclus met betrekking tot het plannen, uitvoeren en monitoren van de verbeteracties.

Zoals hiervoor onder facet 5.1 is vermeld, heeft de SOMT binnen de kaders van de PDCA-cyclus beschreven wie, waarvoor verantwoordelijk is. Betrokken partijen komen bijeen om op basis van de bevindingen van de kwaliteitscoördinator aspecten van kwaliteitszorg te bespreken.

Studentenoordeel over verbeteringen

Studenten geven aan dat zij tevreden zijn over het open oor dat zij bij de opleiding vinden als het gaat om verbetermaatregelen. Indien er sprake is van overtuigende argumenten van de kant van studenten, worden snel maatregelen genomen.

Facet 5.3. Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

- **Bij de interne kwaliteitszorg zijn medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken**

Oordeel: goed

Het oordeel van het auditteam is gebaseerd op onderstaande overwegingen.

Overwegingen

Communicatie

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding relevante partijen betreft bij de interne kwaliteitszorg. Concreet: studenten, modulecoördinatoren, werkveld, stagebegeleiders en de monitorcommissie zijn hierbij betrokken.

- Studenten evalueren na iedere module. De kwaliteitsfunctionaris bevroegt steekproefsgewijs studenten op inhoudelijke maar ook organisatorische aspecten van de opleiding. Alle evaluaties worden gerapporteerd aan het hoofd van de Divisie OOK.
- Modulecoördinatoren evalueren het onderwijs en de toetsing als product, als een proces en op het aspect organisatie. Hierbij is input vanuit de docenten van belang.
- De opleiding beschikt over uitgebreide contacten met het werkveld. Hiertoe behoort niet alleen de beroepsvereniging maar ook praktiserende therapeuten. Het feit dat de studentenpopulatie bestaat uit fysiotherapeuten betekent dat ook zij waardevolle input kunnen leveren over ontwikkelingen in het werkveld.
- Stagebegeleiders vullen na afloop van een stage een enquête in waarbij het competentieniveau van de student en organisatorische aspecten centraal staan. Stagebegeleiders worden nadrukkelijk door de opleiding geïnformeerd over verbeteracties.
- In de monitorcommissie hebben studenten, docenten en stagebegeleiders zitting. Zij geven gevraagd en ongevraagd advies over onderwijszaken.

De opleiding installeert op korte termijn een wetenschappelijke raad, die gevraagd en ongevraagd adviseert over de kwaliteit van de opleiding. Aanspreekpunt hierbij is de kwaliteitsfunctionaris. Deze raad zal bestaan uit twee leden met vakinhoudelijke ervaring in de gezondheidszorg, eventueel aangevuld met een didactische component.

Studenten en docenten over kwaliteitscultuur

Studenten en docenten geven aan tevreden te zijn over de wijze waarop zij betrokken zijn bij de interne kwaliteitszorg van de opleiding, zo blijkt uit de gesprekken tijdens de audit. Het auditteam heeft verslagen bestudeerd van teamvergaderingen Bekkenfysiotherapie waarbij sprake is van overleg tussen alle betrokken SOMT partijen bij de opleiding bekkenfysiotherapie. Uit de verslagen blijkt dat de onderwerpen die de opleiding behandelt relevant zijn, er worden besluiten genomen en er zijn afspraken over 'wie' verantwoordelijk is om de maatregelen te nemen.

Daarnaast heeft het auditteam verslagen van studentevaluaties bestudeerd. Het betreft studentevaluaties van studieblokken. De resultaten van evaluaties zijn informatief voor de opleiding. Bij de verslaglegging maakt de opleiding een indeling in: interpretatie gegevens, de leeractiviteiten, de toets, de voorzieningen en de sterke- en zwakke punten van de opleiding, tevens zijn de scores per vraag/item in percentage in de verslaglegging opgenomen.

6. Resultaten

Facet 6.1. Gerealiseerd niveau

- | |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none">▪ De gerealiseerde eindkwalificaties zijn in overeenstemming met de nagestreefde eindkwalificaties qua niveau, oriëntatie en domeinspecifieke eisen |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Oordeel: voldoende

Het oordeel van het auditteam is gebaseerd op onderstaande overwegingen.

Overwegingen

Inleiding

In het huidige studiejaar, 2010-2011, zijn er nog geen afgestudeerde master Bekkenfysiotherapeuten van de SOMT. Daarom was het voor het auditteam ten tijde van de audit in mei 2011 niet mogelijk om afstudeeropdrachten en producten van de driejarige variant te bestuderen. In een brief van het Hoofd Divisie Onderwijs, Onderzoek en Kwaliteitszorg, d.d. 10-2-2011 is het auditteam hiervan op de hoogte gebracht.

Om toch een goed beeld te krijgen van het te verwachten niveau van afgestudeerde masters, heeft het auditteam de afstudeerwerken bestudeerd van de éénjarige master Bekkenfysiotherapie van het cohort 2008. Dit afstudeerwerk bestaat uit een *case report* en een implementatieartikel.

Vervolgstudie

De mogelijkheden voor het volgen van een vervolgstudie, geeft in de regel al een indicatie over het eindniveau van opleidingen. In dit verband is gebleken dat SOMT-afgestudeerden kunnen instromen in universitaire vervolgoopleidingen en de Master *Evidence Based Practice* van de Universiteit van Amsterdam. Bij de VU Brussel behoeven afgestudeerden van de SOMT niet eerst de pre-master van een jaar te doorlopen.

Rol beroepenveld

Het beroepenveld is nadrukkelijk betrokken bij de beoordeling van studenten in het kader van stages. Studenten dienen deze stage met een voldoende score af te sluiten om een diploma te krijgen.

Ook is het beroepenveld betrokken bij het praktijkexamen 'onderzoeken en behandelen'. De student dient hier zijn kennis en vaardigheden te gebruiken om te komen tot een goede diagnose en een behandelplan bij een patiënt.

De Masterproef

Iedere student die afstudeert doet dit op basis van een Masterproef. Deze bestaat uit een aantal onderdelen: het *case report*, een implementatie artikel, twee vaardigheidstoetsen en een communicatieopdracht. Omdat deze ten tijde van de audit niet beschikbaar waren (zie boven) heeft het auditteam op basis van wel beschikbare eindwerkstukken (*case reports* en implementatie artikelen) het eindniveau beoordeeld.

Door middel van het *case report* toont de student aan dat deze in staat is om praktijkgericht onderzoek uit te voeren en te beschrijven. Literatuuronderzoek maakt deel uit van de onderbouwing door de student van zijn handelen en bevindingen. Bij de beoordeling maakt de opleiding gebruik van een speciaal ontwikkelde criteriumlijst.

Het implementatieproject eist van de student dat deze in staat is om een brug te slaan tussen de resultaten van wetenschappelijk onderzoek en het eigen handelen. De student implementeert een product van bewezen wetenschappelijke waarde onder collegae uit het werkveld en presenteert schriftelijk en mondeling het plan van aanpak en de resultaten.

Dit project leidt tot een implementatie artikel. Ook hiervoor geldt dat de student relevante wetenschappelijke literatuur op zijn vakgebied als onderbouwing gebruikt.

De toetsing van het gerealiseerd niveau van afgestudeerden zal worden georganiseerd in beroeps- en stage evaluaties nadat de eerste masters in 2012 zijn afgestudeerd.

Case reports en implementatie artikelen

Het auditteam heeft voorafgaand aan de audit een overzicht ontvangen van 15 *case reports* en implementatie artikelen van studenten die de eenjarige master Bekkenfysiotherapie hebben gevolgd. Het betreft concreet de volgende studentproducten:

- MvR: combinatie therapie van haptonomische benaderingswijze en drukbiofeedback met de vaginale ballon bij een patiënte met dyspareunie op basis van provoked vestibulodynie;
- LK: Bekkenfysiotherapie bij MS een haalbare zaak (*door vak- en werkvelddeskundige bestudeerd*);
- FvdK: Bekkenfysiotherapie bij fecale incontinentie (*door vak- en werkvelddeskundige bestudeerd*);
- Mkr: Bekkenfysiotherapeutische interventie bij kind met urgency en urge incontinentie (*door vak- en werkvelddeskundige bestudeerd*);
- JtB: Bekkenbodemedicatie bij een man met chronische bekkenbodempijn, chronic pelvic pain syndrome type IIIB;
- TvH Pre- en postoperatieve bekkenfysiotherapie bij een laparoscopische radicale prostatectomie.

Tijdens de audit heeft het auditteam gelegenheid gehad om ook de overige *case reports* en implementatie artikelen te bestuderen.

Begeleiding

Een docent begeleidt de student bij het schrijven van hun *case reports* en implementatie artikel. Het eindproduct wordt beoordeeld door één docent. Het schriftelijk oordeel van deze docent en de ingevulde beoordelingslijst wordt steekproefsgewijs beoordeeld door het hoofd van de masteropleiding. Een tweede oordeel wordt standaard uitgevoerd in geval er sprake is van een score onvoldoende. SOMT onderzoekt of het organisatorisch haalbaar is om de eindproducten door twee docenten te laten beoordelen. Het auditteam ondersteunt deze actie.

Door summatieve toetsen te gebruiken, is het voor de opleiding mogelijk om op basis van de uitslag van deze toetsen al vroeg in de opleiding in te grijpen indien de student niet voldoet aan het op dat moment te verwachten niveau.

Oordeel auditteam case reports en implementatie artikelen

Voorafgaand aan de audit heeft het auditteam uitgebreid gesproken over de kwaliteit van de *case reports* en implementatie artikelen. Omdat verschillende producten van studenten door de vak- en de werkvelddeskundige zijn bestudeerd, was het mogelijk hun wederzijds oordeel over deze werkstukken te vergelijken.

Het auditteam concludeert dat de door haar bestudeerde *case reports* en implementatie artikelen het hbo-masterniveau representeren, zij het dat de mate waarin verschilt (zie hierna). De inhoud is niet altijd vernieuwend, i.c. het biedt niet altijd vernieuwende inzichten voor het beroep. Daarvoor is de inhoud vaak te beschrijvend. De diepgang van alle studentproducten is voldoende evenals het gebruik en het niveau van de gebruikte internationale literatuur.

Er is bij de *case reports* en implementatie artikelen nadrukkelijk sprake van *evidence based* onderzoek. Studenten zijn in staat om op een adequate wijze de wetenschappelijke literatuur te gebruiken/in te zetten voor hun producten. Wel merkt het auditteam dat studenten in een aantal *case reports* algemene conclusies trekken, daar waar N=1. Het verdient zeker de voorkeur dan voorzichtig te zijn met het trekken van meer generieke conclusies. Dit detail zal moeten worden meegenomen bij volgende *Case reports* en implementatie artikelen. Het niveau van de *case reports* en implementatie artikelen kan verhoogd worden door meerdere casussen te bespreken.

De scores van de bestudeerde *case reports* en implementatie artikelen liggen hoog: tussen 6,8 en 8,4. In een aantal gevallen was het auditteam het eens met het cijfer, in een aantal andere gevallen niet. Het auditteam komt wel tot een voldoende score bij de bestudeerde werkstukken. De opleiding verwacht dat het niveau van de werkstukken, i.c. de *case reports*, stijgt als studenten de driejarige masteropleiding volgen.

Beoordeling afstudeerwerken door opleiding

De beoordeling van de masterproefonderdelen *case report* en het implementatie artikel vindt binnen de opleiding plaats op basis van zogeheten 'criteriumlijsten'. Het auditteam beschouwt deze lijsten als adequaat, zowel wat inhoud als wat vormgeving betreft. De totaalscore wordt uitgedrukt in een cijfer van 1-10 dat tot stand komt door de scores op de afzonderlijke criteria op een vijfpuntsschaal. Ieder criterium van de lijst is in de docenthandleiding omschreven met minimale voorwaarden waaraan voldaan moet zijn. Indien niet aan een dergelijke voorwaarde is voldaan, wordt het betreffende *item*, en dus de totaalbeoordeling, als onvoldoende beoordeeld.

Samenvattend

Samenvattend komt het auditteam tot de volgende conclusie wat betreft het niveau. Gelet op het niveau/de diepgang van de toetsen, de gebruikte literatuur, het team (gast)docenten en het oordeel over de door het auditteam bestudeerde werkstukken verwacht het auditteam dat de *case reports* en implementatie artikelen van de masterstudenten Bekkenfysiotherapie na drie jaar studie ook van voldoende niveau zullen zijn.

Facet 6.2. Onderwijsrendement

- Voor het onderwijsrendement zijn streefcijfers geformuleerd in vergelijking met relevante andere opleidingen
- Het onderwijsrendement voldoet aan deze streefcijfers

Oordeel: voldoende

Het oordeel van het auditteam is gebaseerd op onderstaande overwegingen.

Overwegingen

De opleiding heeft in een overzicht de kwantitatieve gegevens gepresenteerd voor zover deze beschikbaar zijn voor deze masteropleiding waar de eerste studenten in 2012 zullen afstuderen.

De instroom-/doorstroomgegevens over de eerste cohorten laten zien dat de uitval van studenten na het eerste jaar zeer beperkt is. Het gaat daarbij om enkele studenten die om privé redenen de driejarige opleiding voortijdig verlaten. Voor de éénjarige masteropleiding geldt dat alle studenten die instromen de opleiding ook afronden.

6. OORDEELSCHEMA

hbo-masteropleiding Bekkenfysiotherapie Deeltijd		
Onderwerp / Facet	Oordeel	
1. Doelstellingen Opleiding		V⁴
1.1. Domeinspecifieke eisen	G	
1.2. Niveau Master	G	
1.3. Oriëntatie hbo	G	
2. Programma		V
2.1. Eisen hbo	G	
2.2. Relatie tussen doelstellingen en inhoud programma	G	
2.3. Samenhang programma	G	
2.4. Studielast	V	
2.5. Instroom	V	
2.6. Duur	V	
2.7. Afstemming tussen vormgeving en inhoud	G	
2.8. Beoordeling en toetsing	V	
3. Inzet van Personeel		V
3.1. Eisen hbo	V	
3.2. Kwantiteit personeel	G	
3.3. Kwaliteit personeel	V	
4. Voorzieningen		V⁵
4.1. Materiële voorzieningen	G	
4.2. Studiebegeleiding	V	
5. Interne Kwaliteitszorg		V⁶
5.1. Evaluatie resultaten	G	
5.2. Maatregelen tot verbetering	G	
5.3. Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld	G	
6. Resultaten		V
6.1. Gerealiseerd niveau	V	
6.2. Onderwijsrendement	V	
Samenvattend oordeel		V

Gelet op bovenstaand oordeelschema adviseert Hobéon Certificering de NVAO de hbo-masteropleiding Bekkenfysiotherapie, verzorgd door de Stichting Opleidingen Musculoskeletale Therapie, Crohnummer: 70100, in de variant deeltijd, te accrediteren.

4 Op dit onderwerp heeft de opleiding de extra aantekening 'goed' behaald, zie hiervoor de beslisregels in Bijlage IV.

5 Op dit onderwerp heeft de opleiding de extra aantekening 'goed' behaald, zie hiervoor de beslisregels in Bijlage IV.

6 Op dit onderwerp heeft de opleiding de extra aantekening 'goed' behaald, zie hiervoor de beslisregels in Bijlage IV.

7. BIJLAGEN

BIJLAGE I Programma en gesprekspartners

Programma- audit Masteropleiding Bekkenfysiotherapie (18 mei 2011).

Lokaal	Tijd	Gesprekspartners	Auditoren	Onderwerpen
	08.30 – 08.45	Hr. W.A.H.M. Smeets, MSc, algemeen directeur	Auditteam	Inloop en ontvangst
	08.45– 09.30		Auditteam	Voorbespreking
	09.30 – 10.00	Managementteam Hr. W. Smeets, MSc, algemeen directeur Hr. Dr. M.A. Schmitt, Hoofd Divisie Onderwijs, Onderzoek, Kwaliteitszorg Mevr. Dr. I.E.Lamé, Hoofd Master Bekkenfysiotherapie Mevr. drs. P. Arnold, hoofd afd. Kwaliteitszorg	Auditteam	Definitieve vaststelling programma Strategisch beleid, visie, missie Marktpositie en instroom Internationalisering / lectoraat / innovatie Relatie beroepenveld Personeel / deskundigheidsbevordering Resultaten / rendementen Alumnibeleid
	10.00 – 11.00	Curriculum- en examencommissie Bekkenfysiotherapie Hr. Dr. M.A. Schmitt Mevr. Dr. I.E.Lamé Mevr. L. Westerik, MSPT, MBF coördinator Mevr. F. Hoogen Esch, MBF, coördinator	Auditteam	Onderwijsontwikkeling Studeerbaarheid, studielast Gerealiseerd niveau Toetsen en beoordelen Bezwaar en beroep Stage Vrijstellingen en EVC
	11.00 – 11.15	<i>Pauze</i>	Auditteam	<i>Interne terugkoppeling, verificatie</i>
	11.15 – 12.15	Werkveldvertegenwoordigers Bekkenfysiotherapie Mevr. E. Schuijt, BF Mevr. J. de Koning, BF Mevr. A. Terweij, BF Mevr. M. Rakers, MSPT, MBF Mevr. I. de Gee, BF	Auditteam	Evaluatie van resultaten Maatregelen tot verbetering Betrokken van werkveld Bijdrage vakinhoud
	12.15 – 13.00	<i>Lunch auditteam</i>	Auditteam	
	13.00 – 13.30	Rondleiding voorzieningen en SOMTel Mevr. H. Bertrands	Auditteam	Studentenwerkplekken <u>Universiteitsbibliotheek/SOMTel</u> Servicedesk
	13.30 – 14.30	Docenten Bekkenfysiotherapie Mevr. B. Hylkema, MSc MBF Mevr. M. Koppelman, MSPT MBF Mevr. L. Westerik, MSPT, MBF Mevr. H. Hentzepeter, MSPT, MBF Mevr. R. Kempe, MBF Mevr. M. van Rutten, MBF	Auditteam	Relatie beroepenveld Curriculum Toetsen en beoordelen Instroom Stage en afstuderen Internationalisering / Deskundigheidsbevordering Studie(loopbaan)begeleiding
	14.30 – 14.45	<i>Pauze auditteam</i>		
	14.45 – 15.30	Studenten opleiding Bekkenfysiotherapie Mevr. A. Brand Mevr. F. Hustinx Mevr. C. Schambergen Mevr. E. Pasveer Mevr. C. Haijer Mevr. M. Spiekstra.	Auditteam	Informatievoorziening Aansluiting vooropleiding, toelating Toetsen en beoordelen Studiebegeleiding Praktijkcomponent in de opleiding Studeerbaarheid, studielast Materiële voorzieningen

Lokaal	Tijd	Gesprekspartners	Auditoren	Onderwerpen
	15.30 – 16.00	Verificatie en bepaling <i>pending issue</i> /verdieping en/of additionele onderwerpen	<i>Auditteam</i>	
	16.00 – 16.30	Intern overleg en bepaling voorlopige beoordeling	<i>Auditteam</i>	
	16.30 – 17.00	Terugkoppeling voorlopig oordeel naar opleiding.	<i>Auditteam</i>	

BIJLAGE II Kwantitatieve gegevens van de opleiding

Studentenaantallen

Studenten driejarige hbo-master Bekkenfysiotherapie

	deeltijd
Aantal studenten 2009 (bij meerdere lesplaatsen hier alle lesplaatsen noemen)	
Instream studenten	
2009	67
2008	53
2007	45
2006	23
Vooropleiding studenten	hbo-bacheloropleiding

Studenten eenjarige hbo-master Bekkenfysiotherapie

	deeltijd
Aantal studenten 2009	
Instream studenten	
2009	21
2008	15
2007	16
Vooropleiding studenten	hbo-bacheloropleiding

Docenten

Aantal aan de opleiding verbonden docenten	16
Aantal fte	Totaal 224 uur/40 = 5.6 fte
Docent – student ratio per variant	1:14
Aantal docenten tevens werkzaam in beroepspraktijk	16
Aantal docenten met een master <i>in science</i> opleiding	3
Aantal docenten met een Phd	Geen, alleen afdelingshoofd

Rendementen

Rendementsgegevens driejarige hbo-master Bekkenfysiotherapie

Niet van toepassing.

Rendementsgegevens eenjarige hbo-master Bekkenfysiotherapie

Diplomarendement in aantallen (diploma binnen één jaar)	aantal
cohort 2009	20
cohort 2008	15
cohort 2007	16

Contacturen

Definitie: Aantal uren waarbij de student contact heeft met de docent.

Driejarige hbo-master Bekkenfysiotherapie

Contacturen op de SOMT	deeltijd
1 ^e leerjaar	176
2 ^e leerjaar	176
3 ^e leerjaar	176

Eenjarige hbo-master Bekkenfysiotherapie

Contacturen op de SOMT	deeltijd
1 ^e leerjaar	192

BIJLAGE III Curricula Vitae en onafhankelijkheidsverklaringen

De heer drs. G.J. Stoltenborg

Hans Stoltenborg studeerde psychologie aan de Vrije Universiteit in Amsterdam en was al gedurende zijn studie werkzaam in projecten op het terrein van onderwijs en opleiding. Na een aantal jaren in de onderwijsresearch werkte hij op het gebied van het post-hbo en andere vormen van commerciële dienstverlening vanuit onderwijsinstellingen. Door een stationering in Brussel leerde hij de EU en het internationale projectenbeleid goed kennen. De afgelopen jaren werkt hij vanuit het kantoor in Den Haag op onderwerpen als marktonderzoek, ontwikkeling van nieuwe opleidingen, competentiegericht leren, kwaliteitszorg en accreditatie. Ook voert hij het projectmanagement van innovatieprojecten en is hij betrokken bij internationale onderwijsprojecten. Hij heeft als onderwijsdeskundige en lead-auditor deelgenomen aan verschillende accreditatie audits binnen het hoger onderwijs.

Mevrouw prof. dr. M. van Kampen

Mevrouw Van Kampen is werkzaam als kinesitherapeut in het UZ Gasthuisberg in Leuven binnen de Dienst Fysische geneeskunde en Revalidatie. Daarnaast is zij hoogleraar in Leuven binnen de Faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen. Zij is in 1998 gepromoveerd op een dissertatie over de effectiviteit van fysiotherapie bij incontinentie en impotentie. Zij heeft zich de afgelopen jaren met name beziggehouden met bekkenbodempysiotherapie, incontinentie en prostaatcancer. Thans richt haar onderzoek zich vooral op de gevolgen van radicale prostatectomie en op borstkanker en lymfoedeem.

Mevrouw drs. I. van Zon-Rabelink

Mevrouw Van Zon studeerde Medicijnen aan de Rijksuniversiteit Maastricht. Na haar opleiding tot basisarts specialiseerde zij zich vanaf 1994 op het terrein van gynaecologie/obstetrie. Zij is werkzaam geweest binnen verschillende ziekenhuizen waaronder het Canisius Wilhelmina Ziekenhuis en het Radboud ziekenhuis in Nijmegen. Sinds 2002 is zij verbonden aan het Medisch Spektrum Twente in Enschede en hier werkzaam op het terrein van urogynaecologie en seksuologie. Zij heeft verschillende publicaties op haar naam staan op het terrein van gynaecologie en obstetrie.

De heer H. van Nie

De heer Van Nie volgt sinds december 2009 bij Avans+ in Breda de opleiding Master Specialized Physical Therapy. Hij is thans als zelfstandig manueel therapeut en haptotherapeut werkzaam in een praktijk in Utrecht. Hij is lid van de adviescommissie Post-Hbo Certificering van de Academie voor Haptonomie in Doorn en is lid geweest (tot 2010) van de Adviescommissie Post-Hbo Certificering Synergos. Hij is kerndocent geweest aan de School voor Manuele Therapie Utrecht en heeft zitting gehad in diverse commissies binnen de School van Manuele Therapie Utrecht van 1989 tot en met 2004. Sinds 2005 is hij supervisor van de praktijkleerperiode voor cursisten haptotherapie van Synergos.

De heer drs. G.W.M.C. Broers

De heer Broers werkt sinds 1997 bij Hobéon als adviseur. Hij heeft sinds zijn afstuderen (1986) aan de (toenmalige) Rijksuniversiteit Leiden gewerkt bij verschillende organisaties waaronder de RUL, ECABO, Van der Veldt Cursusontwikkeling en Cursusuitvoering (VCC) en het Rotterdams Instituut voor Sociologisch en Bestuurskundig Onderzoek (RISBO). Daarnaast heeft hij gepubliceerd in *NRC Handelsblad* en de tijdschriften *Intermediair* en *Psychologie*. Thans houdt hij zich binnen Hobéon vooral bezig met arbeidsmarktonderzoek voor (hoger) onderwijsinstellingen en vervult de rol van secretaris bij het beoordelen van de onderwijskundige kwaliteit van opleidingenvolgens de NVAO-kaders. Heer Boers is NVAO gecertificeerd secretaris.

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

De heer drs. G.J. Stoltenborg
p/a Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

is als deskundige gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Hbo-masteropleiding Bekkenfysiotherapie

aangevraagd door de instelling:

Stichting Opleidingen Musculoskeletale Therapie (SOMT)

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats: Den Haag

Datum: 15 mei 2011



Handtekening:

De verklaring van mevrouw Van Kampen ontbreekt. Deze wordt zo spoedig mogelijk nagestuurd.

**Formulier onafhankelijkheid en geheimhouding voorafgaand aan het
beoordelingsproces**

Opleidingsbeoordeling

**Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het
beoordelingsproces**

Ondergetekende (naam en privé adres)

I.A.A. van Zon - Rahelink
Rietveldhof 3 te Enschede

is als deskundige / secretaris gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

HBO masteropleiding bekkenfysiotherapie van de
Stichting SOMT

aangevraagd door de instelling:

SOMT, Amersfoort

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats: Enschede

Datum: 14-5-2011

Handtekening:



Formulier onafhankelijkheid en geheimhouding voorafgaand aan het beoordelingsproces

Opleidingsbeoordeling

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

G.H. van Nieuw

is als deskundige / secretaris gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

hbo master opleiding Bekkenfysiotherapie

aangevraagd door de instelling:

Stichting SOMT

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats:

Maastricht

Datum:

15/5/2011

Handtekening:



Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

De heer drs. G.W.M.C. Broers
p/a Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

is als secretaris gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Hbo-masteropleiding Bekkenfysiotherapie

aangevraagd door de instelling:

Stichting Opleidingen Musculoskeletale Therapie (SOMT)

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats: Den Haag

Datum:

15/6/11

Handtekening:



BIJLAGE IV Werkwijze, beoordelingsprocedure en beslisregels

Werkwijze en beoordelingsprocedure

Werkwijze

Bij de beoordeling van de deeltijd opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs". Daarin staan de onderwerpen en facetten vermeld, waarop een VBI zich bij de beoordeling van een opleiding moet richten. Voorts zijn daarin opgenomen de criteria aan de hand waarvan een VBI moet bepalen of de basiskwaliteit van die opleiding als voldoende kan worden beoordeeld.

Met betrekking tot het specifieke referentiekader van de betreffende opleidingsvariant geldt het volgende:

- De deeltijdopleiding heeft zich voor wat betreft beroepsprofiel, opleidingscompetenties en doelstelling ten minste gebaseerd op het landelijk beroepsprofiel en de opleidingscompetenties zoals wettelijk vastgesteld na landelijk overleg tussen de betreffende opleiding en het beroepenveld.
- Het auditteam heeft dit opleidingsspecifieke referentiekader beoordeeld en vastgesteld dat het in voldoende mate gespecificeerd is en passend is voor een hbo-masteropleiding Bekkenfysiotherapie. Het auditteam heeft dit kader in zijn beoordeling betrokken.

Beoordelingsprocedure

De beoordelingsprocedure van Hobéon Certificering kent twee hoofdmomenten:

1 Documentenanalyse

Het gaat hier om een analyse en beoordeling van de management review van de SOMT en aangeleverde schriftelijke informatie: zie Bijlage V.

Op basis van de door opleidingen aangeleverde documentatie, heeft het auditteam zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de opleidingsvariant. Het auditteam heeft dit beeld getoetst aan zaken als: ambitieniveau, toekomstgerichtheid, innovatief vermogen, kwaliteitsbewaking via interne en externe evaluatie, arbeidsmarktrelevantie, resultaatgerichtheid, continuïteit, studenten- en docentenbelangen.

2 Audit

De audit was gericht op een actieve 'controle' door middel van een visitatie⁷, uitgevoerd door een auditteam bestaande uit een kernteam met daarin twee externe onafhankelijke deskundigen, een student van een verwante opleiding, een voorzitter en een secretaris vanuit Hobéon Certificering.

Onder 'controle' moet hier worden verstaan, dat het auditteam op verschillende niveaus (management, coördinatie, examencommissie, docenten, studenten, staf) heeft getoetst (i) of de in de documentatie beschreven beleidsvoornemens en de daaraan gerelateerde uitvoeringsprocessen zijn geïmplementeerd en (ii) of de overige in de documentatie vervatte informatie verifieerbaar is.

⁷ Visitatie heeft op 18 mei 2011 plaatsgevonden.

Deze verificatie door het auditteam geschiedde enerzijds door, zoals hierboven reeds is aangegeven, meerdere malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en anderzijds aan de hand van additionele documentatie en -daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Aldus had het auditteam voldoende instrumenten om zich op gedetailleerd niveau op de hoogte te stellen van inhoud, opzet, uitvoering en resultaten van het opleidingsprogramma en van de daarmee samenhangende personele, organisatorische, materiële en ruimtelijke voorzieningen.

Het auditteam heeft op deze wijze alle in het NVAO-Accreditatiekader vermelde facetten beoordeeld, op basis waarvan een samenvattend oordeel per onderwerp werd gegeven. Een en ander werd vastgelegd in een conceptrapport dat aan de opleidingen werd voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-*Beslisregels Accreditatie* kan een onderwerp slechts 'onvoldoende' of 'voldoende' scores. Een facet kan evenwel, volgens diezelfde regels, 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed' of 'excellent' scores. Met dit als uitgangspunt, heeft Hobéon onderstaande beslisregels toegepast.

Onderwerp

- A. Een onderwerp scoort 'voldoende', indien alle facetten van dat onderwerp ten minste 'voldoende' hebben gescoord of indien één facet van dat onderwerp 'onvoldoende' en de overige ten minste 'voldoende' hebben gescoord, mits een acceptabel verbeterplan beschikbaar is voor het facet met de score 'onvoldoende'.
- B. Een onderwerp scoort 'onvoldoende', indien één facet van dat onderwerp 'onvoldoende' heeft gescoord en voor dit facet geen acceptabel verbeterplan beschikbaar is.
- C. Een onderwerp scoort 'onvoldoende', indien meer dan één facet van dat onderwerp 'onvoldoende' heeft gescoord, ongeacht of er voor die facetten acceptabele verbeterplannen zijn.

Facet

- D. Binnen de beoordeling van een facet is ruimte voor een eigen afweging van het auditteam:
 - uitvoering/praktijk weegt zwaarder dan beleid/theorie: beter een goed functionerende regeling die slecht is opgeschreven, dan omgekeerd;
 - primaire processen wegen zwaarder dan secundaire.

Extra aantekening

- E. Indien voor een onderwerp een hogere score dan 'voldoende' gerechtvaardigd is, wordt dat als 'extra aantekening' vermeld en wel met inachtneming van onderstaande regels:
- een onderwerp krijgt de extra aantekening 'goed', indien alle facetten van dat onderwerp 'goed' hebben gescoord of indien één facet van dat onderwerp 'voldoende' en de overige facetten 'goed' of 'excellent' hebben gescoord;⁸
 - een onderwerp krijgt de extra aantekening 'excellent', indien alle facetten van dat onderwerp 'excellent' hebben gescoord of indien één facet van dat onderwerp 'goed' en de overige facetten 'excellent' hebben gescoord;
 - een onderwerp krijgt geen extra aantekening, indien één van de facetten van dat onderwerp 'onvoldoende' heeft gescoord.

⁸ Het NVAO-Accreditiekader onderscheidt bij onderwerp 2 ("Programma") acht facetten. Eén ervan betreft de duur van de opleiding. Het daarbij vermelde criterium (60 ECTS) is evenwel geen (kwaliteits)criterium, maar een formele vereiste waaraan het programma van een opleiding a priori moet voldoen, wil zij überhaupt in aanmerking kunnen komen voor een hbo bachelor accreditatie. 'Duur' is derhalve van een andere orde dan -bijvoorbeeld- 'Kwaliteit Personeel' of 'Onderwijsrendement'. Bij de beslissing of het onderwerp "Programma" een extra aantekening 'goed' dan wel 'excellent' verdient, wordt het facet 'Duur' dan ook buiten beschouwing gelaten.

BIJLAGE V Geraadpleegde documenten

- Management Review,
- Studiegids,
- Onderwijs- en Examen Regeling – OER,
- Visitatierapport 2006,
- Onderliggende documentatie betrekking hebbend op:
 - interne organisatie,
 - de (systematiek van) interne kwaliteitszorg en de daarmee samenhangende interne managementrapportages en verbetermaatregelen,
 - beroeps- en opleidingsprofiel,
 - curriculum,
 - cv's docenten,
 - opleidingsconcept,
 - werkvormen,
 - toetsen,
 - kwantitatief en kwalitatief personeelsbeleid,
 - kwaliteitszorg,
 - internationalisering,
 - studiebegeleiding,
 - producten van studenten en de beoordeling van deze producten,
 - onderwijsrendement.